

L'ucmajor



GENER 1985

de pinte en ample

Número 41 - Preu: 80 Ptes.

**Volem TV
en la
nostra
llengua:**



ARA!

SUPER DERESA

*Avd. Cavaller Ramon Santmartí
(cantonada C. Sant Francesc)*

EDIFICI DERESA - Tel. 66 01 78 - LLUCMAJOR

AGRAÏM LA RESPOSTA DELS LLUCMAJORERS

MOLTS D'ANYS | VENTUROS 1.985



***ENS VISITI, SERA ATES PELS MILLORS
PROFESSIONALS DE CADA RAM**

***TOT D'UNA MAXIMA QUALITAT**

***TOT AL PREU MES BAIX DEL MERCAT**

***FACI LES SEVES COMPRES EN UN AMBIENT
AGRADABLE I FAMILIAR**

**SUPER DERESA - El Supermercat de Lluçmajor per a tota
Mallorca**



Revista mensual
Depòsit Legal PM 350-1981
Any III

EDITA:
Obra Cultural Balear de
Lluçmajor

INFORMACIÓ I
PUBLICITAT:
Carrer Esperança, 2
(Lluçmajor)

DIRIGEIXEN:
Catalina Font i
Maties Garcies.

COL.LABOREN:
Joana Artigues
Francisca Barceló
Ignasi Barceló
Miquel Barceló
Jordi Bayona
Francisca C. Cabot
Francisca Capellà
Miquel Cardell
Joan Clar
Bartomeu Font
Antoni Garau
Miquel A. Giménez
Coloma Julià
Miquel Mascaró
Maties Mut
Miquel Mut
Guillem Oliver
Jaume Oliver
Margalida Palou
Sebastià Rubí
Miquel Sbert
Tomeu Sbert
Catalina Serra
Joan Socias
Arnau Tomàs
Pere F. Torrents
Francesc Verdera

SECCIÓ ESPORTIVA:
Coordinador:
Joan Quintana

Col.laboren
Jaume Clar
Joan Clar Coll
Joan B. Garau
Jaume Manresa
Bernat Vadell

FOTOGRAFIES
M. Clar
Fermín
C. Julià
Mut Fotos

IMPRIMEIX:
Edicions Manacor S.A.
Ronda del Puerto, 60

EL PENSAMENT DE LA
REVISTA S'EXPRESSA
NOMÉS A TRAVÉS DE
L'EDITORIAL



TV-3, a les nostres pantalles

Ben prest, —ja és qüestió de dies, de setmanes— les imatges de TV-3 il·luminaran les nostres pantalles. Després d'una tenaç i insistent campanya de reivindicació, s'haurà fet realitat un dret reclamat per molts de mallorquins: poder veure un canal televisiu que parla (amb diferències dialectals lògiques) la mateixa llengua que nosaltres.

La reivindicació d'aquest dret no és cosa menyspreable, ja que qualsevol comunitat lingüística que vulgui perpetuar-se en ple segle XX ha de posseir, entre altres coses, uns mitjans de comunicació de masses propis. Per tal motiu l'Obra Cultural, primer a través d'una campanya de sensibilització i ara a través de l'acció "directa" amb la instal·lació del reemissor d'Alfàbia, ha fet tot el possible perquè a Mallorca es rebí TV-3.

Si l'OCB s'ha decidit a passar a l'acció, ha estat un fet sens dubte motivat per la passivitat i la ineptitud d'un govern autònom insensible davant tal demanda. Recordem que, a instància d'Esquerra Nacionalista-PSM, el passat 22 de març el Parlament de les Illes Balears va donar llum verda a una proposició no de llei que aprovava la connexió de les Balears amb TV-3, sense que això impliqui renunciar a un canal propi. Aquesta petició d'EN-PSM va comptar amb el suport dels grups Socialista-PSOE i Regionalista-UM, i només amb l'oposició del grup Popular.

El contingut d'aquesta proposició no de llei —que obliga moralment el Govern a passar a l'acció— marca diverses fites. En primer lloc, insta el Govern de les Balears a establir amb la Generalitat de Catalunya els convenis per poder oferir les emissions de TV-3 de Catalunya als ciutadans de les Illes. En segon lloc, sol·licita a l'executiu balear que obtengui de RTVE l'autorització necessària per utilitzar la seva xarxa de difusió i, concretament, l'enllaç Tibidabo-Alfàbia.

Malgrat aquest acord parlamentari, el govern Cañellas, per via del Conseller de Cultura, F. Gilet, no ha fet res de bo per donar viabilitat a la petició parlamentària i popular. En definitiva, ha hagut de ser la iniciativa i la mobilització dels sectors conscients la que ara estigui a punt de fer realitat la immediata recepció de les imatges.

Cal desitjar que aquest projecte de l'Obra Cultural a través de Voltor S.A. es materialitzi en fruits positius amb la col·laboració de molts de mallorquins. La recepció del tercer canal català no suposa la culminació de tot el que s'ha de fer en matèria televisiva en favor de la llengua i cultura, però no hi ha dubte que serà un avanç important.

De moment, doncs, disposem-nos a pitjar el botonet i a veure les emissions de TV-3 a través de les pantalles de ca nostra.

NOTICIES LOCALS

Dinar de companyonia dels funcionaris municipals jubilats

Aquestes festes de Nadal i Cap d'Any sempre són motius per sentir-nos més bons, més humans i amb més bona disposició. Per això, dies passats, es reuniren en acte de companyonia i durant una diada, els funcionaris mu-

nicipals jubilats, per tal de celebrar diferents actes que acabaren amb un dinar al tranquil Estanyol de Mig-jorn.

Els reunits foren, com podeu veure a la fotografia: drets i d'esquerra a dreta, Gabriel Moragues Siquier, Antoni Alou Vicens, Antoni Salvà Monserat, Bernat Tomàs Monserat i Nicolau Roca Rubí;



agenollats, Gabriel Taberver i un espontani que ocupava el lloc de n'Antoni Garau, autor d'aquesta fotografia. Faltaren per motius de força major Gori Rubí i Nadal Llompart.

Molts d'anys i bons!

AUTO-ELECTRIC Barcelon

Ronda de Ponent, s/n. - Pedro A. Mataró, 55

Teléfono 66 01 70

LLUCMAJOR (Mallorca)



Venta y asistencia técnica de los productos:

BOSCH
Automóvil

BOSCH
Herramientas

BLAUPUNKT

Calentadores
JUNKERS

Bricolage BOSCH.

Lijadoras orbitales.

Lijar en silencio y suavemente. Con las correspondientes hojas de lijado se consiguen sin fatiga un lijado fino, necesario para un correcto acabado hasta en los últimos rincones. No empujadora tiene un interruptor de conexión. Doble aislamiento. Los modelos PSS 280 y PSS280 A llevan un dispositivo de aspiración de polvo. Modelos: PSS 230 - PSS 280 - PSS 280 A.



Taladradora SB 350.

La taladradora rosa de Bosch para los que comienzan a hacer bricolaje. Lija regulable. Puntera, ligero, manillar, con carcasa de protección reforzada con fibra de vidrio. -resistente a los golpes- y aislamiento son. 150 vatios de potencia.



Pistolas de pegar.

Pegar todo con todo rápidamente. Gracias al sistema de calentamiento regulado electrónicamente (y al procedimiento del adhesivo) se consiguen los grados de temperatura ideales para el pegado. Acciones: acuchados, barras de adhesivos. Modelos: PKP 15-E (con interruptor manual del adhesivo termofundible) PKP 30-E (con accionamiento mecánico del adhesivo termofundible).



REIS 84

Pistola de pintar.

Pintar las y uniformemente. Proyectan de manera fácil y sin esfuerzo: lacas, esmaltes, acrílicos, insecticidas, empastantes, pinturas de dispersión, etc. Motor eléctrico de alto rendimiento. Fácil limpieza. Depósito a prueba de disolventes. Doble aislamiento. Modelos: PSP 70 - PSP 200 - PSP 350.



**UNA BONA EXCUSA
PER FER-SE UN
OBSEQUI**

MOLTS D'ANYS I BONES FESTES!

50 è. ANIVERSARI DEL COL·LEGI DE SANT BONAVENTURA

Durant la darrera setmana de desembre s'han desenvolupat una serie d'actes commemoratius del 50 è. aniversari del Col·legi de Sant Bonaventura, a l'actual domicili, C. Convent, 25 ("Ca'n Jaqueta").

En aquests actes hi assistiren alumnes, ex-alumnes, professors i ex-professors.

D'entre les activitats podem esmentar l'actuació del grup de teresetes "GOMES I GOMIS" (patrocinat per "La Caixa"), Missa solemne, Presentació del llibre commemoratiu del cinquantenari, exposició de fotografies i de material d'ensenyament...de l'història d'aquest col·legi.

També hi hagué una exposició i concurs de dibuix dels alumnes (patrocinat per "Sa Nostra"), la representació de l'obra "El Testament d'en Nasí", actuació de la Coral Infantil de Son Ferriol i un dinar de companyonia al restaurant "Gran Via".

Des d'aquesta revista donam l'enhorabona pels 50 anys de labor i que en puguem veure 50 més.

UN CENTRE JUVENIL A S'ESTANYOL

S'ha constituït el Centre Juvenil Parroquial "S'Estanyol", associació inscrita a la Conselleria d'Educació i Cultura (Àrea joventut).

Els promotors i fundadors són el Rector de la parròquia de Sant Jaume, Dn. Guillem Torrens i alguns joves residents a S'Estanyol.

Els objectius de l'associació són la participació i ocupació del temps lliure dels nins i joves residents o estiuencs. El local serà a la mateixa parròquia i les Juntes Assesora i Juvenil es confencionaran aviat.

El projecte d'activitats a realitzar del gener al juny és el següent:

- Colcada de Reis, en col·laboració amb el Club Nàutic.

- Concursos de redacció, amb els temes: Història del llogaret de S'Estanyol, Setmana Santa a Mallorca, S'Estanyol a l'estiu...

- Concursos de dibuix i pintura, sobre el paisatge d'hivern i la mar.

- Excursions als Talaiots de Capocorb Vell, Torre de s'Estalella, S'Aguila, Garonda, Sa Torre, Castell de Santueri i als Santuaris de Gràcia, Sant Honorat, Consolació i Sant Salvador...

- Projeccions de documentals, diapositives, cinema recreatiu i cultural...

- Concursos de cançons, disfresses, música i fotografia característica del lloc (escenes de pesca i personatges populars, cases, paisatges).

La realització d'aquestes activitats està en funció de les subvencions sol·licitades.

IV TROBADA DE BANDES DE MÚSICA

El passat diumenge, dia 9 de desembre, va tenir lloc a Inca, la IV Trobada de bandes de música amb el patrocini del Consell Insular de Mallorca. Hi assistiren totes les bandes, amb un total de 700 músics i va tancar l'acte el president del Con-



sell, Sr. Jeroni Albertí, el qual abans havia donat als directores de les bandes la subvenció concedida aquest any. També hi va ser present la banda de Lluçmajor.

Finalitzà la trobada amb una torrada de germanor al Puig de Santa Magdalena.

CONCERTS DE MÚSICA ORGANITZATS PER L'AJUNTAMENT

La Comissió de Cultura i Esports de l'Ajuntament va organitzar un programa d'actes nadalencs que consistiren en diferents concerts de música. El dissabte 22 al convent dels Franciscans, la Capella Oratoriana, dirigida per Gori Marcu va realitzar un concert de música nadalenca, es-

pirituals negres, música espanyola del Renaixement i música popular mallorquina. El diumenge 23 a la capella dels Sagrats Cors també es va realitzar un concert a càrrec dels Solistes de Mallorca, dirigits per Agustí Aguiló i el dimecres 26 a l'església parroquial va actuar la Banda de Música de Lluçmajor, dirigida per Vicenç Castellano i també es va estrenar l'Orfeó infantil, recentment creat i dirigit amb entusiasme per Miquel Janer, amb un "Concert Nadalenc". Aquest orfeó està format per més de 100 nins i nines l'edat dels quals oscil·la entre els 6 i 13 anys. Això és tot un èxit i una esperança de futur.

FESTA POPULAR A BENEFICI DE LA PARROQUIA

El divendres dia 21 vespre, al Teatre recreatiu i organitzat per l'Escola de Dansa de Lluçmajor que dirigeix Bartomeu Bergas, se succeïren una sèrie d'actuacions de música, ball, cançons i poesies, totes elles presentades per artistes locals, que va ésser un gran èxit de públic.

Prop de cent mil pessetes va ésser el que se recaptà.

Enhorabona a tots els qui intervingueren perquè foren unes actuacions molt lluides. I enhorabona al Rector Bartomeu Fons, perquè així podrà pagar un trosset més de teulada.

*L'Obra Cultural Balear
vos desitja Bones Festes*



S'arenal**El Consistori no admet el nom de «S'Arenal de Mallorca»****Tomeu Sbert**

Fou presentat a l'Ajuntament de Llucmajor un escrit signat per l'Associació de veïnats de Son Sunyer, en el qual es demanava que es prenguessin les necessàries determinacions perquè la nostra ampla localitat arenalera, s'anomenàs, des d'ara, S'Arenal de Mallorca.

La Comissió Municipal corresponent, sota la presidència del tinent de batle Joan Puigserver i amb assistència del batle, president de totes les comissions, i amb la de la majoria de regidors membres d'aquesta comissió, es va decidir que l'assumpte no era factible, de moment, a causa que S'Arenal està dividit en dos termes, Ciutat i Llucmajor. I, segons el que diuen les veus municipals, es podrien crear confusions de

nom.

Actes culturals

S'Arenal es desperta en qüestions de caire cultural. Durant aquestes festes de Nadal, Cap d'Any i Els reis, han estat bastants els actes preparats.

El Grup Parroquial anuncia i celebra actes diversos i entre ells, la sempre espectacular i simpàtica arribada dels Reis d'Orient al C.N.A. pel dia 5 hora-baixa.

A l'Auditori de l'Agrupació d'Hotelers de la Platja de Palma (Palma i Llucmajor) també cada dijous tenim acte cultural pensat sobretot per als turistes, l'entrada és gratuïta i la majoria dels actes formen part del programa "Un hivern a Mallorca", destacant darrerament les actuacions del guitarrista

Gabriel Estarellas i del pianista I. Furió i de "El Cor dels Aucells". Assenyalem també el recent funcionament de la nova galeria d'Art del carrer Berlin, on està de director l'artista Felix Lluís Pasqua. Per aquestes festes exposa na Maria A. Carrió, ceramista, amb notable èxit.

Tuberries perilloses

La perllongació de l'autopista que des del creuer de Ca n'Alegria va fins al de la carretera Cala Blava-Carretera del Cap Blanc, manté un intens ritme de treball, la qual cosa és positiva. El que és desagradable en aquest cas és que a la rotonda o desviació existent al final del carrer "Dos de Maig" neix un possible embui que pot ser d'escàndol si es pro-

dueix una rompuada de tuberries d'aigua subterrànies en la temporada d'estiu. I més greu si la rompuada fos d'aigües brutes.

Resulta que baix la nova autopista, tapades d'asfalt, queden un total de cinc tuberries d'aigua, algunes netes i d'altres residuals. Hem parlat amb el regidor Sebastià Artigues i està molt preocupat i ha exposat el problema a les autoritats provincials corresponents i els tècnics han de decidir sobre la gravetat de l'assumpte. Per quins motius no s'ha fet cas a l'avinguda de l'Ajuntament de Llucmajor? Però...encara hi som a temps. La carretera està feta però no asfaltada. La raó pot entrar en joc. I el que ara és greu preocupació podria sofrir una rectificació i resoldre el problema.



**HAMBURGUESES
"PERROS"
"PINCHOS"
"PEPITOS"**

**NOVA DECORACIO
TERRASSA**

**Provin la
nostra
CUINA RAPIDA
ÉS TROPI !...**

OBERT TOTS ELS DIES

**SERVEI DE BEGUDES I MENJARS
DE QUALITAT A PREUS RAONABLES**

Avinguda Carles V (Tel. 66 11 17) LLUCMAJOR



sa teulera

**PLANTES D'INTERIOR I EXTERIOR
CENTRES - RAMS DE NUZIA
CORONES
FLORS I PLANTES DE TELA
DECORAM ESGLESIES
ARREGLAM TERRASSES I JARDINS**

*Carrer Campos 80 - Tel. 66 01 76
Plaça Espanya, 45 - Tel. 66 13 59*

**CERAMIQUES, VIMET, VIDRE
I PECES DE FANG**

Accident mortal a la Ronda de Migjorn

A les sis i mitja de l'horabaixa del divendres dia 14 de desembre, a la Ronda de Migjorn, al punt entre el carrer del Convent i Francesc Moragas, un home atravesava i va esser atropellat per un cotxe que el matà a l'acte.

Era Gabriel Moll Sbert, viudo, de 81 anys, veí de Lluçmajor en residència al carrer Ripoll no. 33. Li deien l'amo En Biel de ca's Frares perquè havia estat en aquesta possessió. Anava a sopar a ca'ls familiars seus, com solia fer molts de vespres.

La Guàrdia Civil de Tràfic acudí al lloc de l'accident i va instruir les diligències oportunes sobre el cas. Així mateix hi acudí un empleat del jutjat de Pau i el metge. Segurament queda pendent de judici.

Fins aquí els fets.

Als deu mesos de la publicació en aquesta revista del nostre escrit "Ha mort el peató anònim, ara, aquest ja té nom i llinatges. No era cap disbarat pensar que aviat hi podria haver un accident mortal, i, desgraciadament ja ha ocorrit.

"SOLICITAMOS: SE PONGAN VARIOS PASOS DE PEATONES REGULADOS POR SEMAFOROS", deia l'escrit dirigit a l'ajuntament el dia 30 de novembre de l'any 1982 i anava signat per 216 veïns de la Ronda de Migjorn. Era un escrit desesperat, de gent assustada que ara està desfeta i empegueïda de veure el manfutisme en què ha obrat l'Ajuntament llucmajorer.

"Esta Alcaldía tiene el honor de comunicarle que la jefatura de Carreteras de Baleares, en escrito de fecha 4 actual (juny/84), ha tenido a bien indicar a este Ayuntamiento que, en atención a nuestra petición, "estudiará las posibles soluciones para evitar la peligrosidad del cruce de los peatones en la travesía de Lluçmajor".

Enhorabona! S'Ajunta-

ment de Lluçmajor s'ha cobert de glòria perquè s'ha molestat en enviar a "Jefatura de Carreteras" un ofici i li han contestat que "se estudiarán las posibles soluciones". Enhorabona! I mentres s'estan estudiant "las posibles soluciones", altres accidents i resquillades i... UN MORT. Per aquest ja no hi fa falta estudiar "las posibles soluciones", ja no en té. I ho havíem dit: Déu mos n'alliberi d'un ja-està-fet. Aquest cas ja està fet; hauríem de tenir la consciència molt laxa per no sentir-ne la nostra part de responsabilitat.

Era un vell, sí, però ple de vida, tenia un caminar falaguer, que atravesava la Ronda en un dels punts més estrets, endret d'una farola. No anam a cercar cupes, intentam aportar solucions a un fet, deim solucions, no per el mort,

sinó per els vius que dema poden esser víctimes mortals d'un accident de circulació.

Havíem anunciat una mort que ningú desitjava, que clamavem al Cel perquè fos evitada, emperò veiem certa si no se canviaven les circumstàncies.

Qui ho pot arreglar? mos demanàvem noltros, i mos varen contestar, jo ho trob que mos varen contestar; mos digueren: "estudiará las posibles soluciones para evitar la peligrosidad...Ah! idò qualcú ho considerava realment perillós...;I una cosa realment perillosa la deixam reposar un parell d'anys? ¿Qui ha de ser el pròxim mort perquè es faci qualque cosa? ¿Un que atra-

vessi des d'el carrer de Purgatori per anar al Camp d'Esports? ¿Un que travessi des d'el carrer de Sant Llorenç per anar a cercar una llauna de bencina? ¿Un que travessi per anar a un dels comerços del carrer Navarra? ¿Un dels allots que surten d'Escola? ¿O com en el cas del mort, un vell ¿que va a veure la seva neta?

¿Què hem de fer, repinyar-mos les celles cada vegada que hi hagi un accident o posar fil a l'agulla i fer tot lo materialment possible per evitar mots?

Aquesta és la crònica d'una mort anunciada i succeïda.

¿Quan serà la pròxima?

Guillem Oliver



RESTAURANT

GRAN VIA

NOCES - BANQUETS - COMUNIONS
I BATEJOS

Informació: 66 03 17

TV-3 a Lluçmajor

En Tòfol Calafat Juan, instal·lador electricista de la nostra ciutat, ha aconseguit connectar i poder veure a ca seva les emissions de la TV3, televisió catalana, i creim que és el primer en el nostre poble que ho ha aconseguit; hem parlat amb ell perquè ens digués qualche cosa més d'això.

-Es ver Tòfol, que ets el primer que veu aquí la TV3?

A Lluçmajor crec que sí, o al manco no tenc notícies de ningú que ho faci, ara que a Mallorca hi ha altra gent que també la veu i a algun poble han muntat un repetidor per compte seu, però jo no ho he vist en lloc, només m'ho han dit.

-Com se't va ocórrer la idea que aquí es pogués veure tan bé el tercer canal?

-Tenia notícies que en el Port d'Andratx i a Valldemossa la veien, però ells tenen l'avantatge de no tenir la cordillera davant, i vaig pensar que a lo millor aquí a Lluçmajor no mos taparia molt i vaig dur la sort que hi hagués un "forat" per on passaren les ones.

-Ho vares tenir bo de fer connectar?

-No, vaig tenir molts de problemes tècnics, vaig haver de fer moltes de proves i comprar molt de material que al final no me va servir de res i el tenc sense emprar.

-Qualsevol persona, ho podria veure en el televi-



sor de ca seva?

-Es molt difícil dir-ho, en principi, en el televisor no li han de fer res, però, muntar l'antena i els aparells duu moltes hores de feina i valdria molts de doblers, a més que pentura a un altre lloc del poble el senyal no arribaria tan bé com a ca seva i després d'haver gastat els resultats podrien no esser gens bons.

-Has tengut moltes demandes de gent interessada per poder veure TV3?

-Sí, n'han vengut bastants, però com he dit és bastant difícil de muntar-ho.

-Què te pareix la iniciativa de l'OCB de posar un repetidor a Alfàbia?

-Me pareix molt bé, però segons he llegit en principi només ho podrien veure a Palma i a Sóller.

-I amb el senyal que agafes tu, no hi ha cap manera perquè tot Lluc-

major ho pugui veure?

-Sí, posant un repetidor aquí, que és el que faig comptes de fer.

-Serà molt complicat d'aconseguir-ho?

-No ho crec, de fet ja el tenc instal·lat i ara només he de fer proves fins que no vagi bé, llavors per veure la TV3 a cada casa s'hauria d'instal·lar una antena, perquè hi ha problemes per veure-ho amb l'antena que ja tenen posada.

-I això valdria molt?

-Jo calcul que amb

unes 15 o 20 mil ptes. bastaria, però és possible que siguin més o menys, no ho sé cert.

-Podries tenir problemes legals per instal·lar el repetidor?

-No, els únics que podrien reclamar són els de la TV3, però no crec que diguin res perquè a ells el que els interessa és tenir audiència; com més gent els vegi millor per a ells.

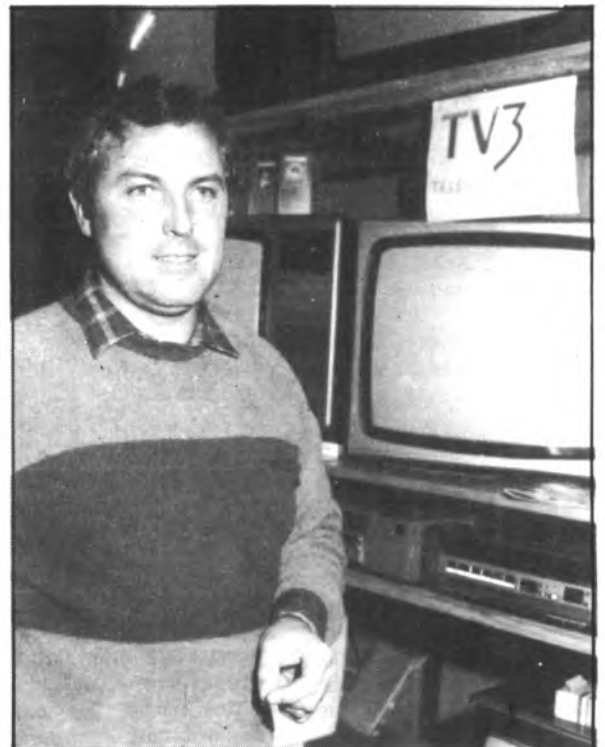
-Deixant el tema de la TV3, amb aquest repetidor que penses posar podríem veure un programa "teu"?

-A mi no m'interessa fer cap programa, però un programa del poble sí que es podria fer, no tendria cap problema.

Amb això ens acomiadam d'en Tòfol i li donam l'enhorabona per aquest èxit i esperam que aviat tots poguem veure aquest tercer canal de televisió.

Si voleu veure de la manera que es veu a Ca'n Tòfol podeu passar pel carrer de Sa Fira i ho comprovareu vltros mateixos.

Miquel Barceló.



Tòfol Calafat.

*Sabates
Ca'n Gramet*

**VENDA DE MOSTRES
PARELLS SOLTS**

C/. Bisbe Taixaquet, 6 - Tel. 66 03 74
LLUCMAJOR

La recollida de fems i els problemes que comporta

Com que a la redacció de la revista es va rebre una carta referent al tema de la recollida de fems i perquè és quasi unànim el sentir popular del rebuig que darrerament s'ha creat entorn a aquest servei públic, hem cregut oportú entrevistar el Sr. Sebastià Artigues, regidor de l'Ajuntament, encarregat, dins de la comissió de sanitat, del que correspon a la recollida de fems, dins el terme llucmajorer.



-Sr. Regidor: aquests caramulls de fems que es fan pels carrers i que són el martiri de les madones llucmajoreres, no es poden evitar?

-En els carrers estrets, si hi ha cotxes aparcats, el camió de la recollida de fems ha de passar per damunt les voravies, i és millor que es facin caramulls a les sortides del carrer perquè si no es fa així s'espenyen les voravies, les comportes i es ratllen les façanes de les cases.

Hem tengut queixes per part de les madones dels cap de cantons perquè les deixen els baleis i s'ha anat solucionant en tots els casos que ha estat possible.

-Com veis possible evitar que hi hagi fems escampats pels carrers?

-Seria convenient que el poble col·laborés amb el servei de recollida, traient els fems, sempre que sigui possible, el matí i no el capvespre i així evitaríem que

cans i moixos escampassin.

També és una bona solució, com ja es fa a d'altres pobles com a Campos i a algunes urbanitzacions, que els que tenen a les façanes, baulles de les que altre temps s'empraven per fermar les bústies, hi pengin la bossa amb un ganxo.

-Referent als poals de fems que s'acumulen als cap de cantons o als llocs que els fematers han elegit, i que a causa de que els propietaris són a fer feina, se passen tot el matí interrompent el pas a les persones majors, i si estan enmig del carrer, si és estret, al pas de vehicles. No s'haurien de tornar al domicili d'on els han duit?

-Crec que és molt millor que es treguin els fems en bosses que no en poals. Dins els poals sempre hi queden brutors i quan les tiren n'escampen i si s'acumulen damunt les voravies, molesten els via-

nants.

Dels caramulls de fems i dels problemes que causen a l'usuari en tenim constància.

Per resoldre aquests problemes uns acudeixen a nosaltres i d'altres, els resolen de les maneres més pintoresques que hom es pugui imaginar. N'hi ha que quan els han fet els caramulls davant ca seva, tornen agafar totes les bosses i ls posen altre cop davant la casa del propietari. D'altres, les posen enmig del carrer impedit el tràfic rodat.

-Pensau recordar a l'empresa concessionària l'obligació que tenen de recollir els fems a domicili, que sempre que no sigui necessari, perquè el camió no hi pugui passar, no faci caramulls i que sempre que hi hagi bosses davant les cases quan passa el camió les recollexin?

-Se'ls recordarà una vegada més l'obligació que tenen respecte d'aquest servei, per in-

tentar evitar les molèsties que causa als ciutadans.

-Hi ha alguna altra novetat, punt de vista o observació que vulgueu fer per als usuaris d'aquest servei?

-Sí, voldria dir que a S'Arenal s'està fent un estudi per posar contenidors, però que en el cas de Llucmajor creim que a més de ser antiestètic, no és necessari. Per ventura en posarem a certs punts estratègics del poble perquè els xaleters no tirin fems als camins.

A S'Arenal hi ha creat una recollida d'objectes voluminosos que no es poden posar amb els fems, com són geleres, cuines i d'altres objectes. Tan sols és necessari que s'avisí a les oficines municipals. Aquí també es donarà aquest servei, una vegada cada mes sempre que s'avisí a la Casa de la Vila quan es té algun objecte d'aquest tipus per tirar.

I. Barceló



Ocells de bons i de mals averanys

L'home és un animal que posa noms, que atribueix significats, sentits, connotacions a coses i animals: en fa símbols.

A la nostra cultura, l'àguila és un animal ben carregat d'associacions i significats: la força, la majestat, el vol elegant i com ingràvid de l'àgil caçador d'ulls esmolts... L'àguila és el símbol de l'evangelista Joan, una àliga disforja i vella com el temps dels herois de les nostres rondalles cap als seus destins impossibles —també hi ha una àguila a l'escut dels USA, Hitler l'utilitzà, o l'àguila imperial britànica (l'opressió, el poder —que és imatge invertida del no poder dels que hi estam sotmesos— sempre ha necessitat crear o manipular els signes, els símbols, per entrar a les consciències com a terra sotmesa...

Trii l'astorament meravellós davant el vol segur del gran ocell, batec de força concentrat dins l'aire, vida pura...

Dues paraules: Àguila Lliure. Com un tornaveu d'un nom d'indi de diumenge horabaixa a Can Mataró o al Principal, allà dalt, o a "Sesión de Tarde".

El nom d'un indi d'aquells que defensaren la seva terra amb la seva sang, fins a acabar con-

vertits en una minoria marginada, una de les més marginades de la metròpoli, el primer gran genocidi de la història de l'imperi nordamericà. El nom d'un indi com aquell que va escriure a un president dels USA allò que: "no vos podem vendre la terra, ni l'aire, ni els ocells, ni l'aigua, ni el bisont que ens dona carn i pells... Com vols que et venguem els nostres germans? la terra dels nostres avantpassats?".

Quan l'escrit em duu aquí, pens en S'Arenal, Capocorb, Cala Pi; pens en aquells altres llocs que ja han perdut fins i tot el seu nom per esser rebatits amb estupideses que, posades a ésser, fins i tot són en una llengua que no és d'aquí, i ara són Bahía Blanca, o Bahía Grande o altres ximpleries igualment bordes; pens en aquesta darrera plaga que ve de la ciutat, en l'eixam de casetes més o manco il·legals que, amb la complicitat descarada d'alguns polítiquetxos inqualificables d'aquesta localitat, s'estén pel nostre foravila degradant-lo, fent impossible un desenvolupament agrari urgent i imprescindible per a l'economia de l'illa (i com no per la malanada, magra economia llucmajorera) Cal recordar aquí que el 50 o/o del mercat espanyol

de l'alimentació està en mans d'empreses multinacionals?. Sense oblidar que aquesta plaga de ciment que arrossega amb ella tots els defectes de la ciutat inhabitable d'on intenta fugir destrueix, pol·luciona de manera irreversible el paisatge d'un lloc que té la seva principal font d'ingressos en el turisme.

El mateix paisatge de Na Maria Antònia Salvà, recordau els homenatges?

Abans que la nostra ciutat iniciés el seu multicolor harakiri territorial, un llucmajorer va posar a un tros de terra el nom de s'Àguila. A un tros de terra amb un sistema ecològic ric i peculiar i poblat de deixalles d'alt interès arqueològic.

I ara ja ho veis. Se n'ha parlat, del projecte de base militar, si bé els que manco explicacions han donat són els que saben que s'hi vol fer; se n'ha escrit a aquesta revista i a d'altres llocs. I és ben necessari insistir. No basta demanar firmes perquè es respecti el nostre patrimoni històric.

Tenim dret a S'Àguila Lliure. Perquè ja n'hi ha prou. Les armes no han arreglat res mai. No hi ha destrucció o mort justes o injustes, hi ha sols destrucció i mort. N'hi ha prou de tudar potencial científic inventant armes. N'hi ha

prou d'indústria armamentística que perpetua guerres i empobreix continents. N'hi ha prou de viure amb l'amenaça bel·lica, amb el garrot nuclear darrera el clatell. I n'hi ha prou de moltes més coses. I és ben hora de dir-ho.

I és ara i així que, com espines que s'apleguen en el deler d'un foc o un vent, he vist alçar el vol de s'Àguila Lliure. Àguila Lliure són dues paraules pintades a una paret de lletra viva. Àguila Lliure és un slogan, una fórmula màgica... Àguila Lliure són persones que s'apleguen sortint dels racons dels bars, de darrera els cantons, dels cellers del silenci. Àguila Lliure és una idea i és el camí de l'únic futur possible.

Es per això que aquest escrit incita i vol que el vol de s'Àguila Lliure creixi i pugui demostrant que Llucmajor no és una bèstia morta, fins a estendre sobre s'Àguila de Terra l'ombra de les seves ales de llum i totes dues es facin una sola Àguila Lliure.

I ara surt en Jaume Sisa cantant des de darrera les seves espesses ulles. Entenc un fragment de la lletra. Diu: "si no ho feim ara no ho farem mai".

En Pau dels Cans.



Destilerias Reunidas
S.A.

**FABRICA DE LICORES Y ALMACEN DE LICORES,
WHISKY, VINOS Y CHAMPAÑAS**

**C/. S. Francisco, s/n - Tel. 66 01 78 - LLUCMAJOR (Mallorca)
EDIFICIO DERESA**

Opinió

NOTA DE LA REDACCIÓ

El passat mes de novembre vàrem rebre un article firmat amb el pseudònim "Sally" que feia referència a la missa televisada des de la Parròquia. Donat que el firmant de l'article, com a persona no vinculada directament a la redacció de "Llucmajor de pinte en ample", es feia responsable de les opinions que expressava i s'identificava degudament, decidírem publicar-ho a les pàgines d'opinió.

En el present número donam a llum dues rèpliques que ha motivat l'article de "Sally". "Llucmajor de pinte en ample" no pren partit en aquesta polèmica i es limita a donar via lliure a les opinions contraposades que intervenen en aquest debat, alhora que es compromet a guardar el secret de la identitat dels qui firmen amb pseudònim.

Les balances de Sant Miquel

La Revista de "Llucmajor de pinte en ample" no. 40, del Desembre de 1.984, publicava un article titulat "Els Sants de Llucmajor, esglaiats".

Vaig llegir que es ficava amb el Patró Titular de la nostra Parròquia, l'Arcàngel Sant Miquel.

No puc destriar qui deu ésser aquest personatge, un tal Sally; però me supòs que deu ésser un poc poruc, ja que les preguntes que fa als sants, no les fa als ciutadans, deu tèmer que el ca i el moix les sap respondre.

¿Deu ésser un capellà o un beato?. ¿Deu ésser un que tot el dia està dins l'Església o només sap que l'Església es troba enmig de la vila?. Deu ésser un llucmajorer o un de fora poble?

Lo que sí és ben cert, és que el senyor Sally no recorda molt bé que Sant Miquel és l'Arcàngel que té les eines del pesar, i que és un amic de Déu Totpoderós, que sap filar molt prim i que sap respondre a tot lo que el Senyor Sally vol saber.

Darrera el pseudònim me pareix que s'amaga la por a un poble que sap ben bé lo que vol, sap d'on vé i on va, i que sap con-

testar sempre el qui l'empitona.

Doncs bé: ¿No és veritat que el poble de Llucmajor sol anar a missa, i que coneix ben bé qui són aquests cinc capellans que concelebraven el dia 28 d'Octubre passat, damunt l'altar de la nostra Parròquia?.

Resulta que ho varien repetir el dia primer, Tots Sants, a les quatre de s'horabaixa, al nostre cementeri per a pregar per tots els nostres difunts.

Aquests cinc capellans eren: El Rector, Don Bartomeu Fons Pasqual, anomenat Rector de Llucmajor pel Bisbe de Mallorca el 15 de Maig de l'any 1976; segons consta al butlletí oficial del Bisbat de dit any, plana 161.

Un altre era: el Pare Miquel Fornés Perelló, T.O.R., Superior del Convent de Sant Bonaventura des de fa set anys i mig.

El tercer era: Don Bartomeu Mir, Vicari de Llucmajor des de l'onze de juny de l'any 1983.

El quart: Don Jaume Alemany, Vicari nostre, ben conegut des de l'any 1976; en Jaume, sol dir el poble.

I finalment, el quint: el Pare Pep Gelabert Ferrer; que segons resa el

Butlletí oficial del Bisbat de Mallorca, plana 197 de l'any 1.973 fou anomenat Vicari cooperador de la Parròquia de Llucmajor.

A l'altar de Llucmajor, mos hi trobareu moltes vegades: A les grans solemnitats: per Sant Miquel, Santa Càndida, Nadal, Pasqua, Dijous Sant, i quan hàgim de fer quedar bé el nostre poble. Ni hi mancarem tampoc, quan es mori un capellà a Llucmajor o de Llucmajor, o un pare de Capellà o monja que serveix o és del nostre poble.

La Coral de Llucmajor sol cantar a la Parròquia o al Convent, per les festes principals. I les portes de l'Església no estan mai a ningú.

Referent a lo dels escolanets. Si el senyor Sally es vol posar al front de guardar al.lots damunt l'altar, farà una cosa molt bona. A més, s'han fet un parell d'Assemblees generals per tractar lo de la parròquia i també repartir tasques. Molta gent bona s'ha presentada, però, per una casa tan gran, en falta molta més encara.

A lo que fa referència als vestits; els blancs que duïen els escolanets, els va fer cosir el Vicari Don Manuel Bauçà quan era

a Llucmajor. I el vestit del Pare Pep, li havien cosit aquest estiu passat les monges de Sant Jeroni de Palma i el duqué per primera vegada a la festa de la Cloenda de Lluc i el va dur al Cementeri per la festa de Tots Sants.

Lo de la comunió, me pareix poc sèrio; ja que a Lluc ho feren així, a la Catedral ho fan cada vegada que hi ha molta gent, i ho he vist a moltes altres bandes. I jo, que donava la comunió, i que hi era molt aprop; no vaig endevinar ningú que hi vingués dues vegades.

Si qualcú fa fer les pregàries dels feels. Els qui van a missa cada diumenge, veuran passar per damunt l'altar de Llucmajor a 23 persones per proclamar la paraula de Déu, i també a vegades per a fer les pregàries dels feels.

Voldria que Sant Miquel no hagués fet pesar les seves balances: i que aquest bon cristià, intentàs cercar lo més positiu per edificar un poble de Llucmajor més bonic i més coherent.

Agrait el saluda,
Pare Pep Gelabert Ferrer
T.O.R.

Les meves discrepàncies amb «Sally»

Es diu que el qui calla ho diu tot; altres, que el qui calla no diu res. Aquesta vegada m'inclin pels qui pensen com els darrers i per això escric aquesta carta perquè la publiquen, si us pareix bé.

Som subscriptor de la vostra revista perquè trob que té "garra", això no vol dir que estigui d'acord en tot el que es publica o en la forma que es diu.

En la vostra darrera publicació hi ha algunes coses que no les compar-

tesc, per exemple un article on es toca la religiositat del poble. Es un tema aquest sempre molt delicat, que crec va bé que es tracti perquè hi ha molt que millorar, però es deu haver de fer en molt de coneixement de causa i en molt

de tacte perquè ja dic, és delicat.

I no em sembla bé que emprant un medi de difusió com el vostre o qualsevol altre, es pugui criticar o fer bromes de mal gust i amagar el cap davall

1.984, ADEU

per Miquel Sbert

"Contemplà el rostre enorme. Quaranta anys li havien caigut per a saber quina mena de somriure era aquell ocult sota el bigotí negre. Quina cruel i inútil incomprensió! Quin entestament el seu exiliant-se d'aquell cor amatent! Dues llàgrimes perfumades de ginebra, li reliscaren per les galtes. Però venturosament ja tot era resolt, tot arribava a la perfecció, la lluita havia acabat. S'havia vençut a ell mateix, definitivament. Estimava el Gran Germà."

Amb les paraules anteriors es clou la sorda descripció de la derrota del "darrer exemplar de l'espècie humana" i protagonista, indomable però domat, Winston Smith, l'heroi vençut de la tenebrosa utopia "1.984" de George Orwell. L'any que ens deixa ha estat, sens dubte, l'any orwellià per excel·lència, per raons prou evidents. "1.984" és una obra en la línia d'altres "antiutopies" (de Wells, Huxley, R. Bradbury, Villalonga, Pedrola...) on l'autor imagina i pinta amb tints d'un humorisme més sarcàstic que no irònic el

que, segons el seu parer, seria el món totalment socialitzat i tecnificat de la ciutat de Londres i l'Anglaterra de trenta cinc anys després (pensem que publicà el llibre el 1.949).

La novel·la, molt coneguda, descriu la problemàtica social d'INGSOC, petita part d'Oceania, una de les tres potències mundials en què es dividirà la terra poblada per una humanitat uniformada ideològicament i absolutament tecnificada. Sota la direcció omnipotent del Partit Únic, o, millor, sota el peu de l'omnipresent BIG BROTHER, el Gran Germà, els habitants d'Ingsoc, considerats com a persones han perdut tot vestigi de llibertat i autonomia. El mecanisme de control de la conducta humana que el Partit posa en acció són tan eficaços que el poder té un domini total i absolut sobre les gentes. Winston Smith, el darrer rebel, és l'home que lluita en defensa de la pròpia identitat i es val de tots els recursos de què és capaç per tal de no ésser capolat per la maquinària anihiladora del poder central. Com hem vist, la seva derrota és completa, definitiva i rotunda.

Arribats a aquest punt convé aclarir que no és pretensió d'aquestes ratlles malgarbades enraonar sobre l'obra orwelliana i les seves múltiples possibles interpretacions socioculturals, polítiques i literàries. I no ho és una pretensió, entre altres motius, perquè d'això ni en sabem, ni podem, per tant el volem sobre. Per afegir altres plomes, i no de baixa mà, ja ho han anat fent durant l'any que despedim gairebé fins a l'exhaustivitat.

No, la meua idea, poc ambiciosa però molt tèrbola i confusa, per venir de qui ve, és la de pegar una ullada, sense perdre la perspectiva que la tragèdia de Winston Smith ens ofereix, sobre alguns aspectes de la nostra realitat lingüístico-cultural fent referència escadussera d'alguns esdeveniments significatius per simbòlics (no per altra raó) que han tingut lloc al llarg de 1.984. Per què l'evocació del fantasma orwellià? Doncs perquè, si bé per altres raons (qui sap si per les mateixes) que les dels pobladors d'Ingsoc, la nostra llengua i cultura han patit durant el 84 (i des de molts anys ençà) un període de frustració i angoixa paleses. Per afegir semblava que els Winstons Smith casolans es fonen sense fruitar ni donar profit. Per tot arreu s'entrelluquen signes de la postració i la desescurança en què es troben la nostra llengua i la nostra cultura. Malgrat els canvis polítics, malgrat les noves situacions, malgrat que en parlem més i més cada dia, la figura del GRAN GERMA i engolidor insaciable va guanyant adeptes. Basta mirar al nostre costat, llegir els nostres diaris, visualitzar la nostra (?) televisió... i comprovarem com al GRAN l'acompanyen mil dotzenes de GERMANETS PUCERS units tots en la curolla de fer llenya de l'arbre gegantí esbaltit a terra i mig corcat.

Es cert que, sobretot els darrers anys s'han fet coses: han augmentat les publicacions, la llengua catalana ha entrat, tímidament i per la porta de servici però hi ha entrat, a les escoles, s'han incrementat els estudis de català a la universitat, existeix un "clima" d'interès, fins i tot les institucions autonòmiques parlen del tema (vegeu, per exemple, als diaris des de finals de novembre la "subtil" campanya sloganística "en pro" de la normalització lingüística)... Els coneixements "de" i "sobre" la nostra llengua a nivell de base (no a un nivell superior, que ja existien) s'han engrandit. Però cal, naturalment, asserenar aquest tímid vol de campanes i tocar amb els peus on pertoca que és a terra. Pensem que era Josep Ma. Llompart qui advertia del perill que suposava una curiosa paradoxa que es dona entre nosaltres: el fet de què la llengua sia cada cop més coneguda a nivell científic o escolar (com a ciència) però que, paral·lelament, el seu arrelament com a llengua de comunicació assentada fonament en el poble sia cada dia menor. Podríem formular el fenomen dient que si la societat mallorquina no es "mallorquinista" (i és pertinent ampliar geogràficament aquesta proporció) al mateix ritme que les aules (o grups d'"elite") els esforços informatius i educatius de les institucions docents (enteses en un sentit ampli, no només les escoles) seran infructuosos perquè els aprenents seran integrats (engolits) per un món de parla i cultura no mallorquines (o poc mallorquines, si es vol) en el món professional, en el món de l'esplai, en el món del medi urbà, en el cos social, en definitiva.

Problema social global doncs, el de la nostra normalització. Problema que implica el compromís de tots. Isidor Marí ha escrit que la normalització

d'un pseudònim. Els qui es senten al·ludits es queden en desvantatge; el que no és just i més si s'han dit mentides.

M'espanta la poca sensibilitat i humanitat que n'hi ha que tenen i s'atreixeixen a tenir una ploma en la mà i fer els seus "pinitos" de periodistes.

De qualque manera és a tots que se'ns insulta, perquè tots volguérem veure l'obra completa, el quadre acabat i no per allò de si havíem sortit a la "tele"; i realment, si no fos estat, pel vídeo, els de dins l'Església no haurien vist tot el preàmbul i sentit en Font Obrador que ens feren conei-

xer i apreciar més el que tenim, que és nostre.

Es una bona desgràcia no sobre veure que dins la duresa de la vida el poble va tenir Festa, festa que va arribar a tota Espanya; això vol dir que per unes hores es va sentir feliç; i no només Llucmajor sinó tots els qui ens aprecien de Mallorca i fora de Mallorca, que són molts.

Amb una paraula, que tothom ho valorà bé. Ah! excepte en SALLY que té es forat de mira molt, però molt petit i un esperit que jo ja creia superat.

Toni Mas

"inclou una idea de procés social generalitzat, que comprèn des de les decisions més importants i complexes dels governants o els lingüistes fins a les més simples activitats de cada particular".

Es evident que per dur a terme amb èxit un procés cal anar en compte, tenir les coses clares i seguir les passes en conseqüència per tal de resoldre puntualment els nombrosos entrebancs que en el camí es presentaran. No és aquesta una tasca externa a la nostra comunitat. Som nosaltres mateixos qui ens hem de "recobrar". La normalització ha d'ésser un acte d'exercici de la pròpia llibertat i l'autonomia. Un exercici que s'ha de plantejar i resoldre amb claretat, serenitat i envestint el bou amb el cor ple de coratge.

Som nosaltres, com a poble, qui ens hem de fixar els objectius. Uns objectius que, a hores d'ara quans ens acomiadam de 1.984, no semblen gaudir d'una definició clara (això no vol dir que sociolingüistes i estudiosos de la nostra realitat no els hagin perfilat nítidament, ni que algunes institucions prou conegudes i, fins i tot, alguns partits, pocs, però alguns, no els hagin assenyalat amb agudesia i precisió els objectius). Aquesta transparència i clarificació és urgent i imprescindible. Els represen-

tants del poble hi tenen una tasca tan atractiva com important a fer.

En una segona fase, que donada la gravetat del nostre malalt haurà d'ésser simultània amb la primera, s'hauran d'aplicar els mitjans necessaris per aconseguir aquells objectius. I aquí hi ha el perill més gran. El mateix I. Marí advertia (l'any 1.981) sobre la incongruència que suposa per a una correcta recuperació del nostre patrimoni cultural la no adopció dels procediments adequats perquè els objectius esdevinguin realitats. Comentava el lingüista eivissenc com el "proposar a una societat uns objectius sense donar-li els mitjans d'aconseguir-los crea una situació d'"Anomia", caracteritzada per la gravetat de les tensions, conflicte i frustracions que s'hi produeixen". La cançó popular, molts d'anys enrere, feia valer el joc artíficiós de la metàfora per palesar l'absurd d'una situació semblant:

Ja no era per a creure
ni tampoc per a pensar
tenir sa gerra en sa mà,
aigo i tot quant hi ha,
i set, i no porer beure.

L'ombra sinistra de la host del GRAN GERMA planeja pels horitzonts de l'illa daurada. Cal vetllar-li els batuts.

Per a atènyer els nos-

tres propòsits hem d'aferar amb mà acerada els nostres signes definidors. No podem deixar perdre ni un gra de pols del nostre sement. Així les dades significatives, les commemoracions i aniversaris cobren per a nosaltres un particular relleu, són una incitació més enllà de la pura evocació, un compromís clar envers la continuïtat a aquesta idea amb la seva aportació de motius per a la reflexió i l'engrescament en la feina. Ell, pobre desvalgut, bé ha procurat que les nostres consciències aclaparades tinguessin punts de referència per on abastar el clau ardent de la nostra entitat com a poble. Només com a mostra (i sense cap pretensió d'exhaustivitat) vegeu a trets esparsos algunes de les fites literàrio-culturals (o senzillament culturals) que, com a recordatori d'una història plena i amb la mirada posada en un futur esperançat, 1.984 ens ha ofert: aniversaris com el centenari de la naixença del gran escriptor Josep Carner, el vint-i-cinquè de l'aparició de la revista "Serra d'Or", el norantè de la naixença i xeixantè del decés de Joan Salvat-Papasseit, els cinquanta anys de l'Editorial Moll...; successos significatius, com el guardó de les lletres hispàniques al poeta J.V. Foix; pèrdues rellevants, com el traspass amb la caiguda del novem-

bre, de l'home poeta Joan Vinyoli...I a la nostra Mallorca, presència de Lluç en la memòria...Esdeveniments semblants, luctuosos o alegres que sien, tots són lligats amb la sòlida cadena comuna de l'esperit, la força i la vitalitat de la nostra llengua i cultura, i poden ésser, si així ho volem, una mena de missatge que el 1.984, tan proper i ja tan llunyà, ens brinda contra el tòpic d'ell mateix.

La premonició orwelliana és un avís que cal tenir ben present, però mai per a la desesperança sinó cap al compromís, compromís que J. Vinyoli, com tants d'altres, expressava:

Ara tot és campana que
s'atarda
tocant a morts i posa
gravetat
boscos endins de l'ànima
on la tarda
ja minva, plena d'or i
soledat.

Ulls tristos, melancònics de
la posta,
no us apagueu; la langorosa
flama
un altre món al nostre
acosta,
del somni fa més íntima la
trama.

Vida on ets? La nit tot ho
reclama
i un plor de vent és l'única
resposta.

Sant Jordi, darrers de
desembre de 1.984



PERRUQUERIA FINA

C/. D'es Vall, 49



FOTO CLAR Perfumeria

Reportatges, Fotos d'estudi
carnets. . .

OFERTES EN CAMERES FOTOGRAFQUES
VENDA DE CARRETES. . .

C/. Nou, 8 - Tel. 66 06 32 (LLUCMAJOR)



Senyor Director de la "LLUCMAJOR DE PINTE EN AMPLÉ".

A títol informatiu i com a Coordinadora "S'Aguila lliure", volem informar que hem pres com a anagrama, com a dibuix per a cartells... etc., el mateix dibuix que va sortir a la portada del darrer

número de la vostra revista, així com a la contraportada de la revista "Currolles" de l'I.N.B. Maria A. Salvà. I volem puntualitzar la total deslligació de la nostra decisió amb la publicació de dit dibuix. Agraïts.

Coordinadora
S'Aguila lliure.



FOTO D'ESTUDI
REPORTATGES
FOTOGRAFIA INDUSTRIAL
I PUBLICITARIA

Carrer d'Es Vall, 21
Tel. 66 00 29



SABEU QUE US OFEREIX
"VIATGES XALOKI"?

- *Bitllets d'avió i vaixell
- *Reserves d'hotels
- *Lloguer de cotxes
- *Viatges de negocis i vacances

TOTS AQUESTS SERVEIS ELS TROBAREU A
"VIATGES XALOKI", SENSE CAP TIPUS DE
SUPLEMENT SOBRE EL PREU OFICIAL

C/. Maria Antònia Salvà, 38
Tel. 26 74 50 - 54 - 58

S'ARENAL

Un xic de tot

NECESSITAT.

Si, tu
surrealista i abstracte,
t'adones ara
de que no saps qui ets,
de que has quedat confosa
entre els teus quadres,
les teves rebxes,
els teus quefers.

Entre conjunts efímers de
rotles,
entre pintura, pasta, i papers
entre cares no mai vistes,
entre escrits, rotles, gests,
i lo més trist de tot,
és que encara,
encara tu no saps qui ets.

JOANA ARTIGUES.

Primera etapa del Club d'Esplai

El club d'Esplai com molts d'organismes es va determinar a prendre's unes vacances de Nadal, encara que sien petites ja és un petit alè pels monitors, just per no haver d'aguantar l'al·loteria, encara que enguany sien uns al·lots tranquils, bondadosos, fiables, etc...

Com sabem tots, sinó molts, les activitats de dit organisme s'acabaren dia vint-i-dos del mes de desembre; per tornar arrancar dia onze del mes de gener amb moltes i noves activitats.

Per acabar aquesta, per donar-li un nom, primera etapa, es va fer una festa en el local conegut pel nom de "Ca'n Xamena" amb diverses actuacions teatrals a càrrec dels més grans de cada grup, mentre que els petits per no quedar-se darrera cantaren unes quantes nadalades (villancicos). I després, i ja per acabar la bauxa, hi hagué menjua per a tots els qui hi assistiren.

Ara, a continuació, farem un repàs de tot el que s'ha fet fins en aquests dies en el Club d'Esplai:

Les activitats començaren ja pel mes de setembre amb la preparació de les Fires i amb una emocionant gincama on sembla que els al·lots s'ho passaren de lo millor. Aquestes activitats anaren seguint i dia sis d'octubre es va muntar un taller de màscares al mig de la plaça i llavors dia tret-

ze hi hagué una pel·lícula al cine recreatiu conegut més pel nom de "Ca's Coix"; cal dir que en aquesta activitat hi assistí un gran nombre de gent.

En aquest moment cal recordar que els monitors amb l'ajuda d'alguns objectes que havien fet els mateixos al·lots com eren les màscares i juntament amb diverses fotografies de cada colònica i campament s'havia fet aquest estiu passat aconseguiren muntar un "stand" dins la Mostra Llucmajorera.

Després de tota aquesta moguda, les activitats es calmaren un poc, però continuaren realitzant-se dins els baixos de la rectoria, entre altres es va fer un taller de fang, es varen aprendre algunes nadalades, es feren postals de Nadal; tampoc no es pot oblidar l'excursió al Puig de Bonany on la participació fou nombrosa.

I ara per tancar aquesta primera etapa i ja que érem a Nadal vam organitzar una festa amb la idea de tenir un bon adéu ja que les activitats queden interrompudes per dues setmanes però sense oblidar, com hem dit abans, que tornaran seguir dia onze.

Sols ens manca desitjar-vos, a voltros al·lots i pares, que passeu o que hageu passat unes bones festes i tengueu un felix any nou.

Els monitors.

Xerrades de cafè



S'Aguila lliure

-Pareix que s'ha animat lo de sa Base Militar a S'Aguila.

-¿Vols dir que ja han començat a venir soldats?

-No vaig de bromes que s'assumeix és molt seriós.

-Sí, però no val dramatitzar, perquè si és un tema d'interès nacional, no val fer renou, tanmateix faran lo que voldran es militars. I, en segon lloc, que encara no han dit lo que volen fer a S'Aguila.

-Això que faran lo que voldran, pot ésser veritat,

però no tant.

-¿Què vols dir?

-Que estam a un règim democràtic, lliure, i hauran de sentir i escoltar ets afectats principals, que som noltros, es llucmajorers.

-Que jo sàpiga, fins ara no havien dit res.

-Fins ara, però ja s'ha creat un noviment en contra de sa Base, que cada dia creix més.

-Com és ara... ¿I qui és aquesta gent que s'oposa als militars?

-Tampoc és això exactament, però uns quants

joves han fet una coordinadora anti-aquartermament que ja compta amb so suport de moltes d'entitats polítiques i culturals.

-I què fan?

-Segons diuen, moltes de coses. Primer pensen conversar amb ses autoritats militars, perquè mos donin an es llucmajorers, tota sa informació de lo que volen fer a S'Aguila.

-Perdran es temps.

-I per què?

-Perquè es militars amb aquests temes, a més de no tenir obligació, no volen donar moltes d'explicacions.

-¿Vols dir que noltros es llucmajorers, no tenim dret a sebre què volen fer an es nostre terme?

-Serà millor, o seria millor que ho demanàs es batlle.

-Bona feta! Ses preguntes que li han fetes sobre es tema, les ha voltades de qualsevol manera.

-Això vol dir que sap per quin redol camina...

-Diuen, idò, tot lo contrari, que no sap lo que

ha de fer ni que dir...

-Una bona feta serà si mos posen material bèl·lic modern a S'Aguila.

-A qualque lloc l'han de posar...

-Que el posin a S'altra part, o fora de S'Illa. ¿Què no saps que si entram, o ja no sortim de l'OTAN, els primers tirs des russos els tendrem a ca nostra?

-No sies pessimista. Si pitgen es botó, tothom ballarà...

-i Vaja un optimisme que tens tu...!

-Vull dir que, com que es desastre seria tan gros, ningú no li posarà es dits ans es missils.

-Tot lo que vulguis, però es soldats que se'n vagin a una altra part.

-De totes maneres, jo no crec en s'eficàcia d'aquesta Coordinadora...

-I jo sí, ja voràs com faran pessigolles a més d'un.

-Res, els polítics, sobretot, ja fa temps que no en tenen...

UN QUE ESCOLTAVA.

LLUCMAJOR
Taller BERTON
Carr. Campos s/n.
Tel. 66 08 92

PALMA
Auto Freno Oliver, S.A.
C/. Aragó, 138
Tel. 27 82 46



1 año Garantía.
Kilometraje ilimitado



Maderas
Ramon, S.A.

ALMACEN Y OFICINAS:
Ctra. Llucmajor-Porreras, Km. 1
Teléfono 66 08 37
LLUCMAJOR (MALLORCA)

ALMACEN:
Cardenal Pou, 9 - Tel. 55 28 05
MANACOR



BAR - CERVESERIA

JAUME III

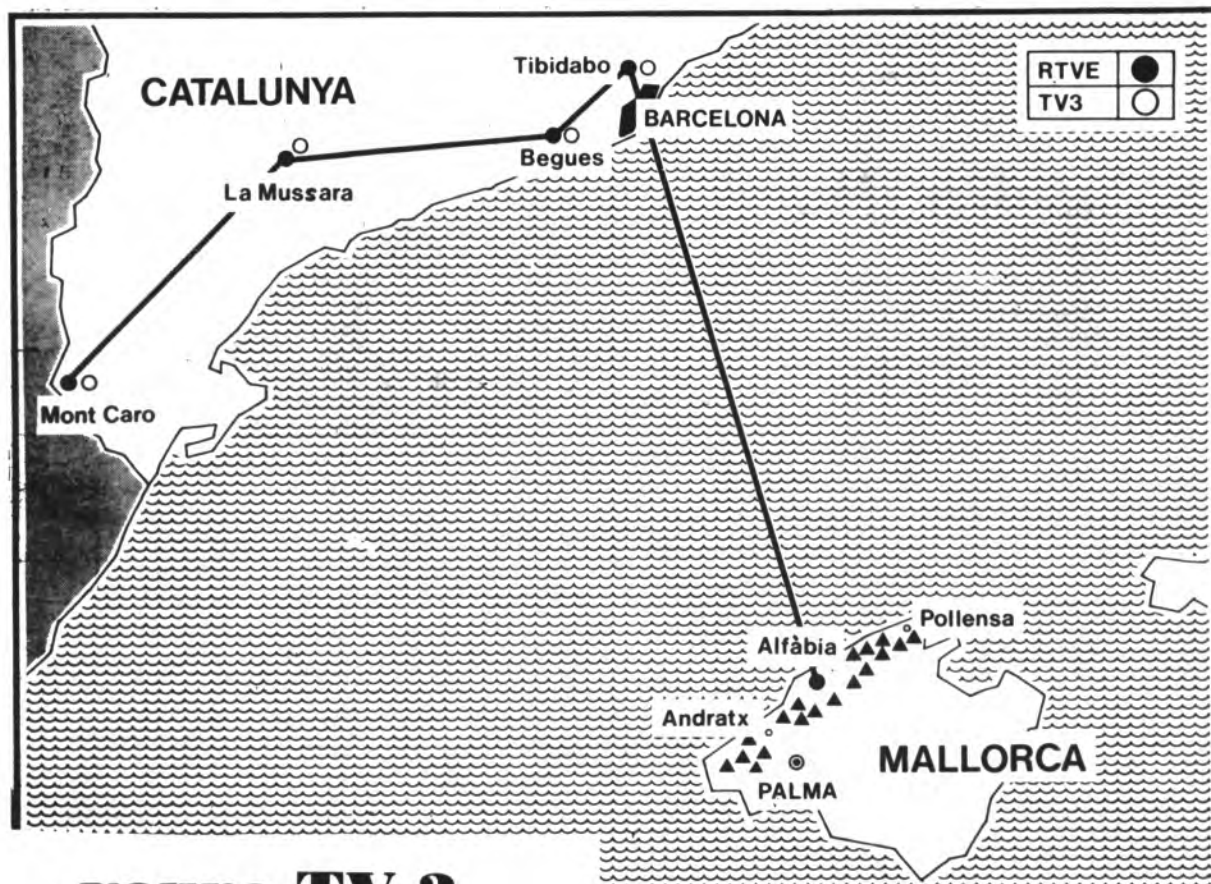
TAPES - BERENARS

Passeig Jaume III, 45

LLUCMAJOR

Amb participació popular

VOLTOR S.A. instal·larà un reemisor per



veure TV-3



CONSELL
INSULAR
DE MALLORCA

La recepció de les imatges de TV-3 a Mallorca és un fet gairebé imparable. La campanya promoguda mesos enrera per l'Obra Cultural Balear sota el lema "Volem TV en la nostra llengua ARA!", que va recollir unes 800 firmes d'adhesió publicades en forma d'anunci a la premsa, ha desembocar en la creació d'una societat anònima —Voltor S.A.— que té per finalitat la instal·lació d'un reemissor que permeti veure la televisió catalana.

Voltor S.A. es va constituir legalment davant notari amb la participació d'una trentena de socis-fundadors d'entre els quals destaquen personalitats culturals, polítiques i empresarials com Francesc de Borja Moll, Ignasi Ribes, J.M. Llompart, Climent Garau, Xavier Pastor, Josep Forteza-Rei, Nicolau Llaneres... La tasca de Voltor d'ençà de la fundació ha consistit a recaptar socis per

tal de constituir un capital de 10 milions de pessetes, indispensables per a la viabilitat del projecte. Aquest capital social es divideix en accions de 10.000 pts. cada una a pagar fragmentàriament al llarg d'un any i amb el compromís formal de retorn dels doblers en el cas —molt improbable— que el projecte no tiràs endavant; per evitar supremacies de ningú dins la societat, no es poden acaparar més de deu accions per persona, però per altra banda sí que diverses persones poden agrupar-se i subscriure una acció de forma conjunta.

A hores d'ara, quan només s'està en una primera fase de la campanya d'adhesions, ja s'han aconseguit més de tres milions de pessetes i s'està a l'espera del cobrament de moltes altres accions ja repartides i firmades pels nous propietaris. Els càlculs són optimistes.

Vull veure TV-3. Com puc col.laborar?

Els llucmajorer que vulguin adherir-se a la recaptació de fons per a la instal·lació del reemissor de TV-3 ho tenen ben fàcil. Basta que es posin en contacte amb l'Obra Cultural de Lluçmajor (o de Palma) i que subscriguin una o més accions de Voltor S.A. Aquestes accions de 10.000 pts., si bé són nominals, poden ser la suma de l'aportació de diversos amics o companys, o d'alguna entitat esportiva, cultural o social. Les 10.000 pts. es poden pagar en fraccions mensuals a través del banc al llarg de tot un any. La possessió d'una acció de Voltor S.A. no dóna supremacies ni prebendes a ningú (tot-hom podrà veure la televisió), però sí que és la manera més directa, viable i compromesa de fer possible la recepció de tot un canal televisiu que parla la nostra llengua i que, a més a més, ens ofereix atractius tan variats com els partits del Barça, les "aventures" de J.R. i companyia, telefilms de qualitat, el "show" musical de l'Angel Casas, etc., etc. Animau-vos i sol·liciteu informació a Ignasi Barceló (Tl. 66 01 90), Coloma Julià (66 04 58), Catalina Font (66 18 44) o Maties Garcias (66 09 91).

Amb els diners que es recaptaran s'instal·larà un reemissor a la serra d'Alfàbia just devora el que té TVE. De moment, el solar ja està comprat i en possessió de la societat anònima. Des del nou reemissor s'agafarà el senyal que emet TV-3 des de Barcelona i, segons opinió dels tècnics, més "pessimistes", es podran reenviar les imatges a una distància de 30 quilòmetres. D'aquesta manera, el 70 o/o de Mallorca rebrà amb nitidesa el tercer canal de televisió. Vol dir això que Lluçmajor s'inclou de ple dins aquest radi d'acció de TV-3; només les zones més allunyades de la serra —Felanitx, Manacor, Artà... o aquells endrets que tinguin obstacles muntanyosos davant —Alcúdia, Pollença— hauran d'esperar a una segona fase d'instal·lació de repetidors a les altures del seus voltants. Paral·lelament a totes aquestes accions, a l'Illa de Menorca diversos sectors socials, culturals i polítics també tenen en fase molt avançada un projecte similar.

En quant a les modificacions a introduir en els antenes particulars, s'ha informat que seran nul·les per a les de tipus més corrent i que, en tot cas, s'haurà

de fer una petita variació tècnica en certes antenes col·lectives.

L'aspecte legal de la instal·lació d'un retransmissor no presente cap dificultat, ja que no es fa més que reenviar unes imatges que de fet són rebudes a un determinat lloc de la nostra geografia. No hi ha, per tant, cap mena de producció pròpia d'imatges televisives, que això sí que és encara monopoli estatal, ja sigui a través de RTVE, ja sigui a través de les comunitats autònomes (és el cas de TV-3), depenent de la Generalitat). En conseqüència, que uns particulars posin un reemissor no és altra cosa que seguir el mateix procés duit a terme a diverses urbanitzacions on, per raons geogràfiques, no es rebia a televisió. "Ergo", si uns particulars han pogut fer determinada operació per veure RTVE, per què ara uns altres particulars no ho han de poder fer per veure —en aquest cas a tot Mallorca— la televisió catalana?

En definitiva, la recepció de TV-3 és quasi una realitat. D'aquí a uns mesos les nostres pantalles podran parlar íntegrament en català.

M.G.S.



Les ones lliures arriben a Mallorca Ja son aquí

Les ràdios lliures han arribat a Mallorca. En dos mesos i talment bolets, el paisatge de la comunicació i de la informació s'ha vist ampliat per una nova manera d'entendre'l. Des de dia 12 d'octubre en què Ciutat-Ràdio comença les seves emissions fins a primers de desembre que han sortit a les ones radiofòniques Ràdio Mediterrània, passant per Ràdio Activitat, a Mallorca hem conegut el fenomen de les ràdios lliures, que són bàsicament una manera àgil, espontània i no manipulada d'entendre el que ha de ser la radiodifusió.

El fet que les ràdios lliures no siguin finançades per grups econòmics però sí recolzades per uns convenciments ideològics, suposa en primer lloc que diferents maneres de pensar, a la fi, tinguin un mitjà d'expressió no condicionat més que per l'autolimitació, és a dir, per la responsabilitat que suposa exercir el "poder de la informació". En segon lloc suposa que tendrem l'oportunitat de triar certes maneres de rebre la informació a les quals fins ara no hem tengut accés.

Així, doncs, no ens queda més que saludar Ràdio Activitat (104 megahertzis), Ràdio Mediterrània (104,5 megahertzis), que emet després de sis anys de llarga espera, i Ciutat-Ràdio (105 megahertzis), totes elles a la FM.

Salut i llarga vida!

BERNAT AGUILO.

Gent de la vila

Per Nadal, neules

Des de fa un parell d'anys, a Lluçmajor concretament, sembla que ha desaparegut una mica l'estrangerització dels arbres de Nadal i les bombetes il·luminades.

Ara podem contemplar a moltes cases particulars i a alguns comerços, uns betlems i mostradors ornats amb neules. D'aquestes, n'és culpable en Tomeu Salvà Clemente, en Tomeu Català, afincat a Lluçmajor des de fa 58 anys que és l'edat que té actualment.

N'HE APRES TOT SOL.

-Com així vos dedieu a fer neules? i des de quan?

-Fa molts d'anys, però molts, anàvem a ca un capellà, el capellà d'es Rafallet, el pare Tomàs Monserrat i fèiem un betlem. I ja fèiem neules, però només eren quatre forats.

Llavors, ara deu fer tres anys, vaig fer unes neules per jo i vaig fer un centre i n'Antònia d'aquí davant de la Carnisseria les va veure i en va voler un parell. En vaig fer també per a una altra coneguda d'aquí devora. L'any passat ja en vaig fer més i en vaig dur a "S'Amfora" i a un parell de llocs d'amics meus i enguany ja ha estat el "no va más".

Això és la història.

-Vos n'heu ensenyat algú o n'heu après pel vostre compte?

-N'he après tot sol. Un temps, a ca les monges quan feien el betlem posaven neules d'aquestes. Això era una cosa de les monges. El mal és que ara les he de fer jo per a elles. No en poden fer perquè estan apurades de feina, pobres do-

nes.

Ningú no me n'ha ensenyat però he de dir una cosa i és que vaig anar a dibuixar a ca Don Mateu "Carrasquet" i conec el dibuix i sé que si faig un reguinyol sortirà un reguinyol. Més o manco sé el dibuix que pot sortir segons les voltes que hi doni.

-¿Quins instruments emprau?

-Unes tisores normals i paper blanc. Aquestes que ara tenc aquí les he fetes per l'església i és un paper gruixadet. Generalment les que faig són de paper més senzillet però aquestes són més gruixades perquè pesen més i el paper té més cos perquè si empràs paper fi s'amollarien, i els dibuixos són fets a ull, no he senyat res mai.

-Quantes en feis?

-Enguany, no les hagués venudes per mil cinc-centes. Moltes, n'he fetes moltes, moltíssimes i de tot tamany. No em duen feina perquè ho prenc com un entreteniment però amb les petites s'ha d'anar amb més cura perquè els dits estan sudevora les tisores i amb les grosses



pots anar més tranquil.

LES NEULES FAN UN NADAL MÉS NOSTRE.

-Amb quina finalitat feis aquest treball?

-No les faig per vendre. Ara, així mateix a "Ca N'Alegria" me van proposar que n'hi duigués un parell perquè la gent en demana, i a "S'Amfora" també, però ho faig, més per als amics que per altra cosa, per als coneguts, per donar-los unes Bones Festes. Enguany, als amics de fora les n'he enviades com a felicitació de Nadal, en lloc d'un christma, idò, un parell de neules i una tarjeta dient "molts d'anys", i res més. És un detall més mallorquí que no això de les bolletes de vidre que no sé d'on han vingut, però que no és nostre.

-Coneixeu la tradició de les neules?

-Sí, perquè el pare Gelabert m'ho va contar.

Un temps, la gent pobre ho era molt, no tenien res i en aquell temps es feien unes coses que es deien crespells i eren unes pastes que feien com unes puntes, però rodones, i la gent pobre no en tenia. Les paròquies demanaren a la gent rica que en fes per als pobres i va arribar un moment que n'hi hagué tants, de crespells, que es va decidir com a símbol, fer crespells de paper. I els penjaren a les

esglésies, per Nadal. Varen començar essent crespells exactes com els de pasta i així va anar fins arribar a aquests que hi ha en el Convent on ja hi pren part el dibuix i el retallat amb cutxilla o amb fulleta d'afaitar. Jo les faig a l'antiga, amb tisores, i és una tradició de tot Mallorca.

FER NEULES M'ENTRETEN I ME RELAXA.

-Coneixeu o heu conegut qualcú de Lluçmajor que antigament o ara s'hi dedicàs?

-No. Les monges en feien de precioses quan jo era nin. Feien uns betlems extraordinaris on miraves per un forat i veies una Anunciació. Res, feien un feiner i hi posaven neules d'aquestes.

-¿Quin temps emprau per fer una neula?

-Les complicadetes, d'un quart a vint minuts. Les més senzilles, deu minuts cinc, depèn. Hi pas moltes hores, però són hores de televisió dolenta, que hi ha dies que no l'aguant ni sa mare... Un dia que no tenia paper ja ho vaig saber que havia de fer. No sé estar mans aplegades: he de pintar, fer neules, llegir... fer coses com aquestes per passar el temps és un relax. No pens en coses desagradables i em sent molt bé.

Catalina Font.

Dona i Home BOUTIQUE
Roba informal de vestir i més...

**C/ Major 67
LLUCMAJOR
Mallorca
Tel. 660702**



G.A.T. 1114

Avd. Bartomeu Riutort, 55 (local 4)
(Balneari 1)
Tels. 26 81 00 - 26 86 26
PLATJA DE PALMA (Mallorca)

CIRCUITS HIVERN 84-85
SORTIDES DE PALMA GARANTITZADES
(SENSE CAP MINIM DE PARTICIPANTS)



CIRCUIT	Num. de DIES	SORTIDES	PREUS DES DE:
Fantasia Andalusia	8	Tots els dissabtes	47.000
Al-Andalus	6	Tots els dilluns	41.200
Portugal-Andalusia	10	Tots els dissabtes	40.100
Andalusia-Marroc	10	Tots els dissabtes	50.000
Cap de setmana a Eivissa	3	Tots els divendres	8.800
Cap de setmana a Menorca	3	Tots els divendres	9.200
Galicia	8	Febrer 3 i 17; Març 3 i 16	38.300
Portugal - Madrid	8	Gener 7; Febrer 4; Març 4	36.800
Portugal- Castella	8	Gener 7; Febrer 4; Març 4	43.400
Benelux i París	10	Gener 15; Febrer 10; Març 15	58.100
Suïssa - Selva Negra	8	Gener 20; Febrer 10; Març 3 i 16	55.200
Italia	10	Gener 6 i 21; Febrer 3 i 17; Març 3 i 20	58.300
París i Castell del Loire	8	Gener 6 i 21; Febrer 2 i 16; Març 2 i 20	43.300
Austria (Baviera-Tirol-Viena)	12	Gener 19; Febrer 5; Març 5	74.600



INFORMACIO MES DETALLADA I VENDES A AQUESTA OFICINA



Jocs, illes, llistes i cendres

A vegades el pererós enteniment del copiador de llistes es complau en romançar jocs innocents per tal d'escapolir-se de l'ensopiment propi de les vetlades televisives. La mica de juí que li resta al dissortat memorialista es sol entretenir en la consideració d'algunes curiositats de les quals el món nostre dels mots ofereix a pleret.

Així doncs, l'altre dia

de pagès la seva recreació ingènua consistia en especular sobre la peculiaritat d'una desena de paraules, les quals sense guardar relació entre elles, eren una bona mostra de les conseqüències a què una situació anormal, com és la de la nostra llengua, pot abocar. Vegeu: **cuixot** (o pernil), **corredor** (o passadís), **gavina**, **illa**, **magatzem**, **gras**, **lluitar**, **abans**, **després**, **d'acord** (o entesos). Pensava el copiador en **COM**, nor-

malment en el llenguatge oral empram aquests mots. Probablement un noranta nou i escaig per cent de nosaltres a l'hora de fer-les servir no dubtarà en emprar les corresponents formes castellanes. Creu, dissortadament, el copiador que per a la gran majoria els entrepans (**BOCADILLOS**, ai, las) són de **JAMON**, que les **GAVIOTES** són aus marines, que Mallorca és una **ISLA** meravellosa, que pels **PASSILLOS** dels **ALMACENS** hi passen justet, justet els homes **GORDOS** i que, tots estam **DE ACUERDO** en què contra això és difícil **LUTXAR-HI** ara, **ANTES** o **DESPUES**.

Però el mal és molt més greu: som molts (!) els qui sabem (?) que **cuixot**, **illa** o **abans** són els termes correctes i encertats. Ara bé, quants de nosaltres en una conversa els feim servir normalment? El joc del copista segueix imaginant. A l'hora de parlar, entre amics per exemple, segur que dubtaríem abans d'emprar el terme **illa** tranquil·lament. El més segur és que triàssim entre aquestes dues possibilitats: a) dir el nom en castellà (pronunciat a la mallorquina) "isla" ("a de "nina"), b) dir "illa", amb un cert nerviosisme o alteració interior. Davant això no hi ha dubte de què ens trobam davant un cas irregular. Una mostra

claríssima d'inseguretat i desepar.

El joc continua. No pensem més en la conversa. Posem fil a l'agulla del llenguatge escrit (siem optimistes per uns instants). Si, entre els coneixedors dels mots esmentats, es dona el cas de que s'ha d'escriure un text (epístola, instància, memorial, crònica, nota de societat o recepta de cuina) on hagi de figurar un d'aquells deu mots probablement ningú no dubtarà en grafiar-lo correctament, sense vacil·lacions. Segon gran pou negre, doncs: no existeix correlació entre el llenguatge parlat i el llenguatge escrit. Els tècnics potser ens parlarien de desfassaments o desencaixos entre els codis oral i escrit com a valors (o desvalors) afegits als desfassaments propis de cada codi, el copista no hi dirà res. Unicament posarà punt i final al joc i continuarà audiovisualitzant el caixò màgic i baixà com a únic camí vàlid cap al son restaurador.

Els jocs, com hem comprovat, poden dur conseqüències funestes. El copista, poc propens a l'equilibri, surt escaldat més de dues vegades de les seves pròpies elucubracions. Las "acechanzas del enemigo", que deia aquell arnat director espiritual panxut amb ulleres i sotana obscures que tots hem tengut (i fins i tot pa-

CA'N MATIES BAR - RESTAURANT

TAPES VARIADES BERENARS

C/. Campos, 1 - LLUCMAJOR

Muebles JAUME

Convento, 109 - Tel. 66 03 50
LLUCMAJOR (MALLORCA)



SOM LA RADIO QUE MES S'ESCOLTA

Una ràdio en la qual tu tens veu. I vot. Que informa i entreté. Aquesta és la ràdio que feim a RADIO POPULAR. Una Ràdio amb els micròfons oberts per tu les 24 hores del dia. Una ràdio amb més de 700 professionals fent programes per a tu. Programes realment pop, lurs. Programes per escoltar i parlar. RADIO POPULAR.

O.M. 1.224 KHz
F.M. 97.5 MHz.

RADIO POPULAR

LA RADIO ENCESA



tit o gaudit, segons les digestions o el sentit de la ironia particulars), surten de darrera de cada ullastre, cada mata, cada estepa, cada esparraguera de la nostra Marina. Al copiadore no li queda més remei que arrecer-se a LA RACONERA i regirar fulls i més fulls per si troba algun llumenaret blau, misericordiós guia entre tanta fosca. I el moble corcat, gemegador (a força d'hiverns humits) i polsós i sol oferir a vegades, retalls d'informacions que, si vol, pot fer servir com a anàlisis lingüístics.

Així per a aquest joc, la sort ha volgut que al prestatge més pregon del moble enyrós s'hi trobassin les deixalles d'un full arrabassat (sembla que amb urgència o

fúria) d'un conegut llibre de text (ple d'anotacions a llapis d'una cal·ligrafia inconcreta) on hi figura la clau per a resoldre problemes d'adequació com el que ocupava la lúdica closca calba del copiadore. A aquell fragment de full desballestat hi trobam una relació de mots que sofreixen una opressió semblant a la comentada (també s'hi pot llegir una referència ràpida a certs casos de sinonímia, a certes variacions morfològiques com l'acabament en -o, etc. dels quals a LA RACONERA ja hem parlat, així com a unes anomenades "formes secundàries", a les quals pot ser un dia envenirem). De la relació esmentada, és evident, n'oferirem un tast al final.

Un comentari però, abans d'entrar en llistes. Creu el memorialista que, malgrat les dificultats pròpies inherents a tots els intents de canvi d'una situació determinada cap a una altra de caire diferent, més dinàmic i vital a criteri del "canviador" (i aquí no parlem de política, ni de lluny) és possible el triomf. Gradualment es poden anar avançant passos, es poden vèncer minúscules dificultats o "batalletes", que possibilitaran un

dia, tot el llunyà que volguem (sobretot si no envenim a la tasca) l'assoliment de les fites desitjades. La llista que ve tot seguit pot semblar de difícil aplicació, ara bé, si ens detenim per uns instants a considerar la sort d'alguns mots (pocs, si voleu, però MENOS DA UNA PIEDRA, que en català vendria a ésser una cosa així com "i encara gràcies") tal volta ens sentirem estimulats (o "incentivats" com diria un polític amb pretensions d'estar "a la page", per ventura nosaltres ens conformaríem amb un punyent "agullonats").

Fa uns anys, no gaire, era impensable el poder sentir, en una conversa informal a qualsevol indret nostrat (no parlem d'altres instàncies lletraferides) una paraula tan saborosa com **cedrer** ("cenrer", en la seva forma mallorquina oral). Avui en dia és ben freqüent el vocable entre nosaltres. Pot ser no s'ha imposat del tot (i per tot arreu) damunt CENISSERO però passa de vera que conviu amb la "castellanada" i que aquesta perd terreny en favor del **cedrer** familiar. Cosa molt semblant gosaria insinuar el copiadore (i no són més que impressions particulars no basades en una estadística rigorosa, però prou raonables) sobre mots com "paperera", la fórmula de salutació "adéu", els noms de parentiu "padrí o padrina jove", els propis com Pere, Bartomeu (Tomeu) i altres, que, si no s'han imposat definitivament han vist molt aigualit el perill de desaparició en el qual es trobaven degut a l'embranchida de la ximpleria. És, naturalment, un trist consol (si comparem amb allò que s'ha perdut o ens fan perdre gota a gota, o roï seguit, que ret més) però sabut és que qui dies passa, anys empeny.

Aquesta recuperació (o quasi-recuperació) feliç és un símptoma de com anomenar les coses pel seu nom no ens ha de suposar maldecaps. De cap manera ens hem de sentir estranys o empeguets. Ni

pecam de pedanteria ni d'afectació quan feim valer el nostre dret a emprar la nostra llengua. Encara que sembli mentida, acostumar-nos a dir "glacions" als CUBITOS només és una qüestió de constància i de temps. No hi haurà pedanteria ni afectació sino justícia i ponderació. La nostra llengua bé s'ha guanyat el nostre petit sacrifici. No li neguem!

Mots que poden sofrir una substitució pel mot castellà corresponent, normalment en el nivell oral de la llengua:

a) *Paraules que indiquen ofici*: xofer, cambrer, escombraire, davanter, advocat (miller), perruquer/-a, cirurgià, encarregat...

b) *Parentiu o persones en general*: oncle, company, alemany, anglès, fada, campió...

c) *Parts del cos, accions personals*: abraçada, oïda, (el) riure, múscle o espatlla, malaltia, puntada de peu... (vegeu LA RAC. del febrer 1984).

d) *Objectes personals*: peça (vestir), (un) vestit, ulleres, impermeable, bany...

e) *Menjar i beure*: greix, mantega, cuixot, pastís... (RAC. desembre-83).

f) *La casa*: (un) llum, aixeta, bossa, corredor o passadís, encenedor, adreça, filferro, estora o catifa... (RAC., setembre 83).

g) *Coses relacionades en general amb les persones*: conte, acordió, endevinalla,

cursa, bressol, canó, disfressa, assegurança, esport, luxe, trencaclosques, xiulet, torn, portamonedes...

e) *L'escola*: esborrador, gimnàstica, angle, escaire, llinatge, assaig, recreació, senyoreta, foli, full...

f) *Animals o parts d'animals*: ànec, bec, granot, oreneta o oronella, gavina, tauró, balena, cérvol, drac... (RAC, juny-84).

g) *Llocs i parts o coses dels llocs*: illa, llac, terreny, onada, ombra, margarida, lloc, parc, església, fons, forn, bústia, caserna, fanal, magatzem, illa (de cases), pastisseria, supermercat, taullell, teuler d'anuncis, vorera o voravia, xoc, paraigudes, vaixell, al voltant, est, oest, sud...

h) *Adjectius*: gras, boig, esportiu, gran, lleig...

i) *Verbs*: adonar-se, arrossegar, seure/asseure's, aterrar, avançar, carregar, encarregar, haver de, endevinar, descarregar, disfressar, doblegar, empassar, encertar, jutjar, lluitar, engargar, esborrar, escalfar, tastar, netejar, pondre, retardar, travessar, venjar, xucar...

j) *Altres mots*: menys, almenys, la resta, la mida, milió, abans, aniversari, abansd'ahir, de seguida, després, estona, fins, tardor, data, alguna cosa, de sobte, de debò, doncs, a més, en comptes de o enlloc de, adéu, bé!, a reveure, d'acord o entesos...

Desembre, 1984.

"la Caixa"



CAIXA
DE
PENSIONS

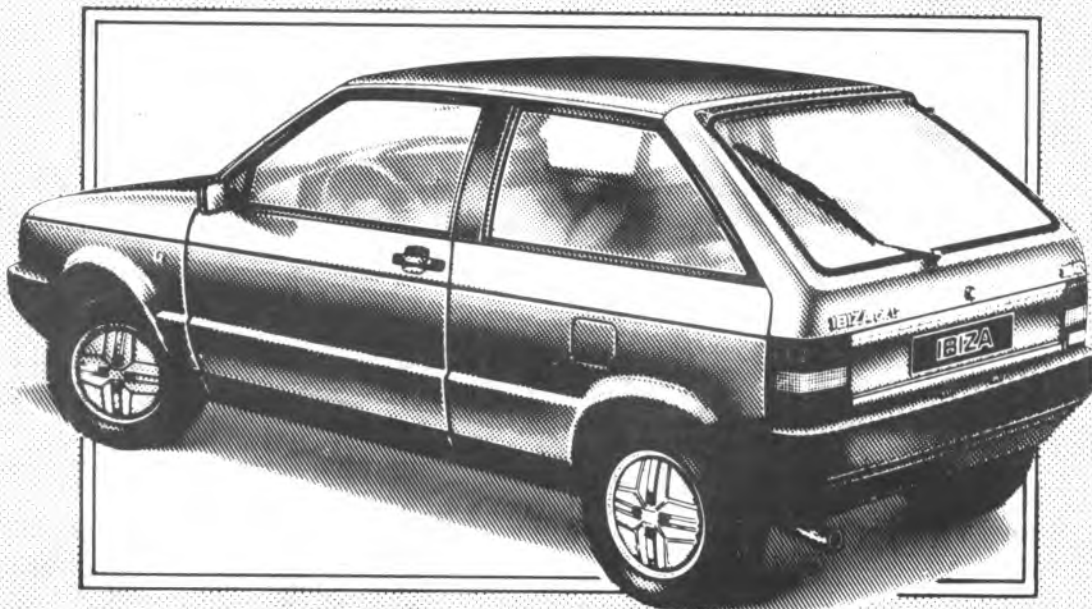
SEAT IBIZA. LA PASION POR LA TECNOLOGIA.

El Seat Ibiza le hará sentir pasión por la tecnología. Por ese refinamiento que ha sido capaz de desarrollar un motor como el Seat System Porsche. De alto rendimiento y bajo consumo. Potente, ligero, fiable, seguro y silencioso.

Pasión por la tecnología que Seat, en colaboración con los mejores especialistas del mundo, ha sabido utilizar para armonizar las exigencias de diseño, con la línea más bella.

Venga a los concesionarios de la Red Seat y descubra el Seat Ibiza. Descubra la pasión por la tecnología.

Desde 625.000 ptas. F.F.



Infórmese en:



Rubí Automóviles Lluçmajor, S.A.



*Es quilòmetre 24 de la carretera Palma-Santanyí s'ha convertit en un autèntic punt negre. De moment, en es seu tràgic balanç figura sa mort d'un vellet vianant i es dia de sa segona festa de Nadal, un xoc entre dos vehicles amb un ferit greu.

Es mussolet me diu que si es continua així, es confirmarà sa teoria que es redactors d'es PGOU tengueren un notable error quan no varen preveure un nou traçat per a sa ronda de cintura. Calçada que s'ha convertit en una via interior d'una gran perillositat per sa quantitat de tràfic que recolleix.

*Ara dóna gust baixar de sa penya fins a la vila en sa nit. S'Oliba està encantada amb s'il·luminació de l'Església Parroquial i també d'es Convent de Sant Bonaventura. Ses esveltes siluetes d'aquestes construccions es retallen en el cel i són visibles des d'alguns quilòmetres. Una iniciativa digna d'elogi i que dóna realç an aquests dos monuments de sa vida religiosa llucmajorera.

*Quant a ses festes de Nadal, es Consistori ha tallat un altre pi i ha procedit a instal·lar-lo en es solar de Ca'n Mataró. Esper que enguany an es responsables municipals no els pegui per celebrar es "Dia de s'arbre", perquè serveix de poc plantar arbres nous si per Nadal se sumen a la voràgine que destrueix es pins mallorquins. Convendria que recordassin que en es Lloc Sagrat hi ha un bell xiprer. O si no, que prenguin

exemple des responsables de s'Ajuntament de Ciutat que sembraren un avet a sa plaça de Cort. I a l'Església tres quarts de lo mateix.

*Es mussolet va voler fer festa l'endemà de Nadal i fent voltes per plaça va veure que fins i tot es qui havien declarat dia laborable sa segona festa de Nadal, li havien copiat sa idea. Va guaitar dins la Casa de la Vila i només hi va trobar es des registre, tots ets altres s'estimaren més donar que xerrar.

*S'indi de ses gomes velles de sa carretera de s'Arenal continua amb ses negres i amenaçants fogateres. Normalment es pot veure es fum i sentir sa molesta olor de goma cremada quasi cada dia.

Tanta sort que, de moment, sa temporada hivernenca no ha registrat vent forts i es negre i contaminant fumot no ha arribat a la vila.

*A S'Oliba li tancaren ses goteres des poliesportiu i va haver d'entrar per sa porta falsa, aviat sa pols d'allà dedins li remogué s'asma, i li explicaren que no hi havia aspiradora i lo més gros va ser quan li pegaren caguetes i li digueren que no hi havia salfumant per desinfectar tot allò que abans es desinfectava, i en veure tal desastre li entrà un tremolor que féu cruixir portes, obrir goteres i aixecar un altre pic es pàrquet.

*Es responsable de s'Ajuntament ha felicitat ses festes a totes ses entitats

ciutadanes amb unes targes que inclouen també es seu domicili particular. Ses senyes particulars crec que hi sobren si ses targes han estat pagades per ses arqués municipals; en canvi, si les ha pagades de sa seva butxaca poden dur fins i tot tao sa lletania i sa Bíblia an vers. goteres

*Es responsable de Cultura de s'Ajuntament ha felicitat ses festes a totes ses entitats ciutadanes amb unes targes que inclouen també es seu domicili particular. Ses senyes particulars crec que hi sobren si ses targes han estat pagades per ses arqués municipals; en canvi, si les ha pagades de sa seva butxaca poden dur fins i tot tota sa lletania i sa Bíblia en vers.

Així i tot, és un detall de sa bona promoció que ve realitzant es grup d'UM.

Per acabar, esper que es torrons no vos hagin fet mal, que els Reis vos duguin moltes de coses i que quan es meus germans es falcons pelegrins tornin a s'illa, trobin restaurada sa Torre de s'Estalleta ja que s'adjudicació de ses obres estava prevista en es Ple que s'Ajuntament celebrà es passat dia 28. Esper que no siga una innocentada.

Bones festes i molts d'anys!

*S'oiliba, amb això de voltar tant per plaça, se n'ha adonat que a la comissió permanent es va aprovar de pagar a "Cárnicas Semar" S.A. la quantitat de 12.729 ptes. en concepte d'indemnització, ja que; degut a una comporta rompuda, va esclatar una roda de la furgoneta Ebro PM-9778 B de l'empresa del tinent batle d'urbanisme.

Després d'aquesta decisió de la Comissió Municipal Permanent, i tenint en compte l'estat dels car-

ters del poble, és segur que a l'Ajuntament hi haurà cua. Esperem de la comissió que a tots els casos que es presentin els passi pel mateix roser.

*També aquesta indemnització fa pensar que si el Sr. tinent batle d'urbanisme fos tan efectiu i ràpid amb les qüestions que corresponen a la seva comissió, com ho és per vetllar pels seus interessos particulars, no seria necessari que li presentassin mocions de censura.

*Al passat ple extraordinari el PSOE demanà explicacions referents a les irregularitats que hi havia amb els doblers del lloguer de la plaça de S'Arenal i com que la cosa no estava molt clara es va decidir nomenar una comissió investigadora.

El darrer punt de l'ordre del dia era referent a les infraccions urbanístiques. Un tema que pareix que no té fi. El portaveu del PSOE va dir; que com que totes les qüestions que des de fa 6 mesos s'havien fet per posar ordre havien estat infructuoses, es veia en la necessitat d'advertir ell batle i el consistori que si en un espai breu de temps no es ves la voluntat de fer complir les lleis, presentarien una denúncia a la C.A., en contra del batle com a cap del consistori i com a batle del jutjat perquè l'obligassin a fer complir les lleis. També els va dir que creia que hi havia tan poca voluntat com capacitat per dur aquesta tasca a bon termini.

Esperam que no hagin d'arribar a dur l'amo Antoni al jutjat, cosa que dubtam, i que si és necessari els del PSOE compliran el que han promès, cosa que també dubtam.



esports

C.D. Espanya

NOU PARTITS IMBATUTS

Es un fet i està a la vista, el C.D. Espanya ha sortit del clot de principis de temporada que el va dur a ocupar el darrer lloc de la classificació. I ara, quan ja s'ha arribat a la meitat de lliga es comença a respirar tranquil·lament ja que s'ha deixat enrera el fantasma del descens que va posar en entredit directius, entrenador i jugadors. I encara més, encara que ara es figuri amb dos negatius, els blaus duen nou partits imbatuts, des del passat 28 d'octubre on es va perdre al camp del líder, Santanyí per la mínima diferència (2-1).

Vista ja la nostra darrera informació del passat número, direm que en el passat mes de desembre l'equip que entrena en Miquel Sacares va jugar en el camp del col·lista Ca'n Picafort on va aconseguir empatar (2-2) amb dos gols del capità Joan Oller que sembla estar en un bon moment i que per a ells no compten els anys, almenys en el terreny de joc en quant a rendiment es refereix i en això pot donar lliçons a molts de joves que se'ls donen de futbolistes i els valdria més callar i dedicar-se a d'altres tasques. Després de l'empat a Ca'n Picafort, vengué de



Joan Oller i Jeroni Mas, jugador del C.D. Espanya.

visita el Montuïri i se'l vencé (2-1) amb gols de Cano i J. Oller. El gol que va acursar distàncies va ser aconseguit per Nicolau en el m. 89 però malgrat aquesta curta diferència els que vérem el partit podem assegurar que els espanyistes mereixien major renda de gols ja que alguns contraatacs de Monserrat haguessin pogut augmentar el marcador. Set dies després plat fort de rivalitat comarcal, entre el Campos i l'Espanya en el Muni-

pal campaner, i, a més, rivalitat també en el banquet, ja que front per front es trobaren dos vells coneguts, Sacares i Jaume, amics, de la mateixa promoció, i de la mateixa vila, i com que quasi era igual els punts també ho foren (0-0) encara que es digui que en Jaume sigui millor entrenador que en Sacares, o al manco, cobra més, O no?

I per acabar, varen anar a jugar a Sant Llorenç, el darrer partit d'aquest mes

de desembre i primer de la segona volta. Recordem que el partit d'anada, que va inaugurar el campionat, va acabar amb l'escandalosa victòria forana (0-7) amb un marcador que ni els més vells del lloc recordaven. Però l'Espanya ha canviat molt des d'aleshores i encara que els d'es Cardessar pensaven que seria un partit fàcil, recordant aquell resultat, hagueren de cedir un punt (1-1) i els de Llucmajor borrarren un altre negatiu gràcies al gol d'en J. Oller.

RESULTATS DE LA PRIMERA VOLTA.

Espanya, 0 - Cardessar, 7
 Cultural, 2 - Espanya, 0
 Espanya, 1 - Llosetense, 2
 Ses Salines, 1 - España, 2
 Espanya, 1 - Cade Paguera, 1
 R. Victoria, 2 - Espanya, 1
 Espanya, 0 - Esporlas, 0
 Binissalem, 3 - Espanya, 2
 Santanyí, 2 - Espanya, 1
 Espanya, 1 - Escolar, 1
 Pollença, 1 - Espanya, 1
 Espanya, 0 - Solter, 0
 Andratx, 1 - Espanya, 1
 Esporlas, 2 - Arenal, 1
 Can Picafort 2 - Espanya 2
 Espanya, 2 - Montuïri, 1
 Campos, 0 - Espanya, 0

II VOLTA.

Cardessar, 1 - Espanya, 1
 Joan Quintana.

AUTO ESCUELA



Rafael Fiol

LLUCMAJOR: Pescadors, 19 - Tel. 66 02 46
 S'ARENAL: Pl. dels Nins, 3 - Tel. 26 43 51
 PISTA DE PRACTIQUES: Telèfon 66 17 25

CARNISSERIA XARCUTERIA

**ZANOQUERA
 -
 GARCÍAS**

Plaza España. 82 - Teléfono 66 13 02
 LLUCMAJOR (Mallorca)

C.F. Lluçmajor II Regional**RENOVAR-SE O MORIR**

Malgrat la victòria contra El Molinar el passat 23 de desembre, l'espectacle i el comportament, una vegada més, foren símptomes inequívocs de l'agonia d'un club que a la sort del destí, resisteix l'envit a desaparèixer esperant la solució definitiva. El problema sense dubte és greu, aleshores els propis que lluitam pel club com a jugadors ignoram si serà possible la disputa del pròxim encontre. Es el temor de no poder presentar-se amb els onze integrants de l'equip (d'altes vegades i no poques, han estat deu) i no és per falta de jugadors fitxats, és per manca de responsabilitat i serietat de tots (per no dir d'alguns) que o bé per comoditat, agraviats o per qualsevol raons, desapareixen com per art de màgia i on llavors érem setze ara són onze si la sort acompanya. Evidentment, la problemàtica del C.F. Lluçmajor és complexa i al mateix temps, simple. No es tracta planament de guanyar partits, encara que sí és probable que amb les victòries les coses haurien anat d'altra manera, es tracta més bé d'aconseguir una plantilla de jugadors més disposta al sacrifici, més il·lusionada, amb més futur i per tant més jove.

El Club si té pretensions de continuïtat no pot confiar en jugadors que han

passat la trentena d'anys, tampoc no pot confiar, pel que veim, en els fitxatges quan aleshores molts d'ells ja no vénen i el que és pitjor no poder comptar amb un planter de joves, ja que només els que se'n van, disconformes o veterans del CD Espanya, acaben a la plantilla del Club. D'aquesta manera i éssent francs, el C.F. Lluçmajor té els dies comptats. Inevitablement es fa necessari un enteniment amb els dirigents del CD Espanya, que salvant impediments de traspàs i recuperació de jugadors d'un equip a l'altre no hi veig raons de pes per negar-se a la col·laboració i salvació del Lluçmajor. Altra qüestió també bastant estesa (en cas d'acord Espanya-LLuçmajor) és el significat de preparació que tendria el Lluçmajor amb els jugadors cedits i així anirien adquirint experiència.

Al respecte, s'ha de tenir en compte els pocs avantatges que la II Regional ofereix; les deficiències instal·lacions esportives, la manca de qualitat en els jugadors que hi militen, el joc generalment violent, i els arbitratges molt influenciats pel temor a les agressions, fan un conjunt de caires negatius que condicionen l'aprenentatge del futbol i impossibiliten el joc preciosa en benefici de la integritat física.

Es clar que hi ha ex-



Joan Garí Quintana i Joan Mulet Mut, dos porters del Lluçmajor.

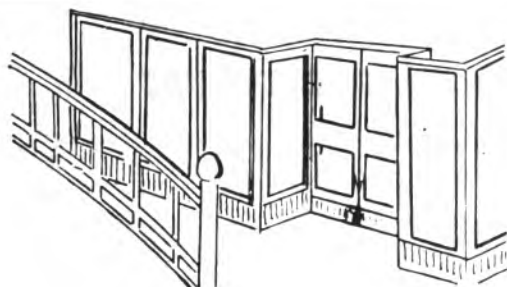
cepcions, així i tot, de la II Regional no cal esperar molta bonança, però sempre podrà ser la passa de molts de jugadors per retornar a l'Espanya on per le circumstàncies que siguin no hi tenen lloc.

Retornant al present del CF Lluçmajor i per justificar algunes línies de l'escrit impregnades de pessimisme, valgui com a fet demostratiu l'assistència d'un total de quatre jugadors a l'entrenament del divendres 21, la presència d'onze jugadors dels quinze convocats a l'encontre del diumenge 23, el nerviosisme regnant als vestuaris degut a la sèrie d'anomalies succeïdes, i, per afegit, l'entrenador es presentà cinc minuts abans de començar el partit.

No voldríem pensar que algú es sentís atacat pels comentaris que intenten aclarir la deficient estructura del CF Lluçmajor, una estructura muntada sobre la comoditat de molts de jugadors que abans de fitxar condicionen la seva participació amb les seves obligacions i el Club no es pot negar degut a la seriosa manca de jugadors, és en definitiva el present lògic d'un Club en la alternativa d'una sola opció.

Jaume

NOTA: A l'hora d'entregar l'article arriba la notícia que en Gabriel Rigo deixa el càrrec d'entrenador a mans d'en Joan Mulet, d'acord amb la directiva i per motius d'indole professional.



**FERROS ARTÍSTICS
I FORJATS**

**ESPECIALITAT EN
TREBALLS D'ALUMINI**

CERRAJERIA

Jaime Maimó

Villa de Madrid, 4
Avd. Carles V, s/n - Tel. 66 06 82

LLUCMAJOR
(MALLORCA)

Juvenils C.D. Espanya

DESTACADA VICTORIA A CAMPOS



E. Alvarez i J. Tomás, juvenils del C.D. Espanya

Quan ja s'ha perdut qualsevol opció per a l'ascens, haurà de ser un altre any, els juvenils que entrena el tàndem format per Ll. Sastre i J. Paniza es mantenen a la zona alta de la classificació, si més no, com ja hem apuntat, sense cap opció per ascendir a Primera Regional, categoria que des de fa alguns anys es persegueix però no s'arriba a aconseguir.

La marxa, des de la darrera informació, d'aquests representants ha estat, podem dir, irregular i només cal destacar la clara victòria, per 0-4, aconseguida contra l'equip veínat, C.D. Campos.

Però abans d'arribar a destapar les essències golejadors, a domicili l'Espanya hagué de jugar contra el segon del grup, el Badia C.M. el qual se'n dugué un positiu (2-2)

encara que els locals, per mediació d'en Salom i d'en J. Tomás, marcassin dos gols. El partit millor, fou sense cap dubte el jugat a Campos, malgrat que als visitants se'ls va expulsar un jugador, vencienc clarament per un resultat de golejada (0-4) i a més a fora camp, que fa molt més meritori el triomf que va arribar gràcies a una labor de conjunt i als gols d'en Salom (2), Guasp i Eusebi. Els davanter de l'Espanya són fins, i contra el Montuiri ja tornaren marcar dos gols, en el darrer partit jugat a Llucmajor, per obra d'en R. Guasp i d'en C. Tomás, de penalti, però no va bastar per guanyar perquè el contrari maldament fos un dels darrers del grup també va aconseguir dos gols i l'encontre va acabar en taules (2-2).

J. Quintana C

Infantils C.D. Espanya

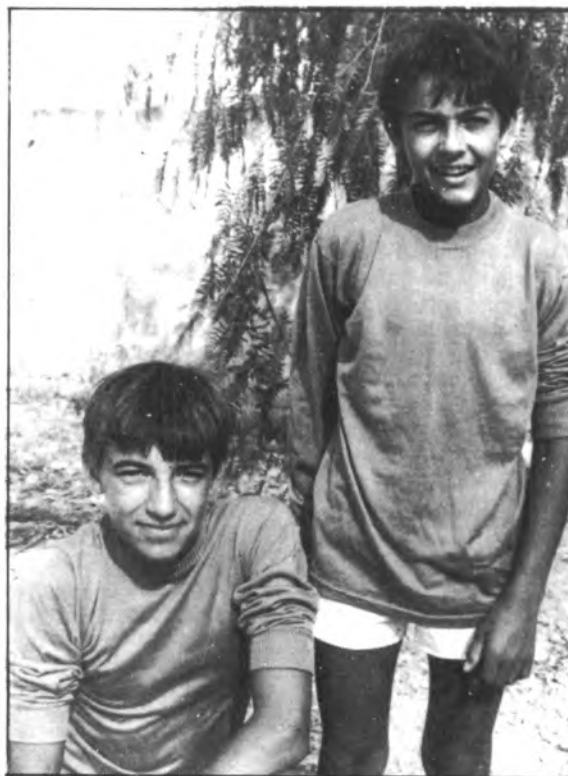
HA COMENÇAT LA SEGONA VOLTA

Avance-España va ser el darrer encontre de la primera volta que ens mancava per comentar, idò bé, al final dels 80 minuts reglamentaris, els espanyistes que entrena en M. Bujosa i en J. Pérez, sortien fortament derrotats (4-1) essent l'autor del gol de l'honor visitant el davanter Llorenç Mojer que va servir de molt poca cosa.

I ha començat la segona volta, amb mal peu com havia acabat la primera, visitant la S.D.J. Sa-

llista on es va tornar perdre (3-0) clarament per un net tantejador. Aquesta vegada ni tan sols es va aconseguir el gol de l'honor. Però no es podia acabar l'any tan malament, la categoria dels components espanyistes no havia de romandre més temps i en el darrer partit d'enguany s'aconseguia vèncer (2-0) al Felanitx, tercer classificat del grup, amb gols marcats per n'Antoni Clar i en B. Cardell.

J.Q.C.



M. Matas i A. Clar, Infantils del C.D. Espanya



Dojo Kodokan de Llucmajor

ELS OFEREIX: JIU-JITSU, JUDO, GIMNASTICA DE MANTENIMENT I RELAX, AEROBIC, GIMNASTICA DE MUSCULACIO, ETC.

S'INFORMI
AL Carrer Major, 39
LLUCMAJOR
o al Tel. 21 14 28
des de les 17 hores



AEROBIC



GIMNASTICA



JIU-JITSU

DEFENSA CONTRA TORNADA D'IMPULS, EVASIO, BOMBA JAPONESA CON HAKI-GUJI



GIMNASTICA I RELAX

Alevins C.D. Espanya**EXCES DE CONFIANÇA**

S. Salvà i L.I. Barceló alevins C.D. Espanya.

En aquest recent acabat mes de desembre, els nostres representants més jovenets, en el que es refereix al futbol local, han jugat tres encontres. El primer, a Lluçmajor contra el Sant Jaume de Binissalem, venent amb tota claretat (3-1) amb gols de S. Martí (2) i F. Carmona.

El segon compromís va ser la ciutat de les perles i es va perdre rotundament (3-0). La S.D. Joventut Sallista encara que va mal classificat en aquesta ocasió va donar bon compte dels espanyistes.

Diuen que els confiats van a l'infern i ho deim pel que els va passar als nostres alevins en el darrer partit de l'any, i això que ambdós entrenadors J. Manresa i E. Tallon els havien

repetit una i una altra vegada allò del verb confiar. Els nostres alevins veien fàcil el partit contra el col·lita C.D. Consell però va sorgir la sorpresa i els visitants se'n dugueren els dos punts venent per la mínima (1-2). El gol d'en J. Martorell no va ser suficient perquè al menys un punt quedàs a casa.

No passa res i coratge al·lotets!, però recordau que en l'esport no hi ha enemic petit i molt manco dins el futbol on són onze contra onze i una pilota rodona, moltes voltes capritxosa, que no sempre roda a favor del millor. I com en qualsevol altre joc, perquè al cap i a la fi, es tracta d'això, la sort juga un factor importantíssim.

Quintana Castell

Basquet**BONES FESTES!**

Sí, la calma ha tornat al pavelló, els entrenadors han "donat permís" fins que tornin a començar les competicions, però mentrestant i per no perdre la forma s'han disputat diversos encontres, els més importants són:

La participació per part del Lluçmajor-Revoltosa de Illa. al torneig "Ciutat de Palma", enfront dels "segones", Patronat (quasi Illa) i La Gloria-Miret. En principi el Lluçmajor era la víctima ideal, perquè es repetís el "match" Patronat-La Glòria, però creim que haurà sabut respondre a la confiança en ells disposada, i esser la revelació del torneig.

L'altre encontre important és el que hauran realitzat els "juniors" reforçats amb Joaquím Mitjavilla, Pep Juan dels "Seniors" i algun juvenil contra l'equip finlandès del Nokia.

Una altra notícia important ha estat la preselecció de Baltasar Pons, jugador dels juvenils de Lluçmajor per tal de formar part de la selecció Balear que ha de competir al campionat nacional de



Baltasar Pons, juvenil.

Seleccions "Objetivo 92". A l'hora d'escriure aquestes línies no sabem els resultats de les proves realitzades al Sant Josep i al Patronat per elegir els 10 jugadors que integraran la futura selecció. D'aquesta preselecció destaca la nombrosa assistència de jugadors del Patronat i Sant Josep: serà per què són bons? o per què els seleccionador havia d'entrenar els juvenils del Patronat?

Bé s'acaba això, així com les festes. Tots a córrer i a entrenar, no cada dia és diumenge, ni Nadal, ni la Nit vella...

Joan B. Garau.



**MATERIALS DE
CONSTRUCCIO
ANTONI VIDAL**

**AGENT "FIBROTUBO"
MATERIALS DE CONSTRUCCIO
SERVEI A DOMICILI**

Tel. 66 06 88



**TALLER MECANICO
ANTONIO ROSSELLO**

Navarra, 4 - 6 - Tel. 660928 - LLUCHMAYOR



**SERVICIO DE PINCHAZOS
Y NEUMATICOS**



Judo

En el «Trofeu Illes Balears» i «II Trofeu Ciutat de Lluçmajor»

BONA ACTUACIO LOCAL

TROFEU ILLES BALEARS

El 15 de desembre va tenir lloc el Trofeu de Judo "Illes Balears" amb la participació dels nostres paisans Oliver, Ramos i Amparo.

Ramos no pogué passar el primer combat i la femina Amparo va haver de lluitar contra cinturons de major categoria, es va defensar bé però perdent per la mínima. Hem de tenir en compte que aquesta era la seva primera competició oficial.

Quant a F. Oliver, va aconseguir la medalla de plata dins de la seva categoria de Cinturó Blau -70 Kgs- va combatre bé en els combats que va disputar abans d'arribar a la final i els va guanyar tots per "Ippon". En el combat final se'l va notar cansat, no debades la nit anterior havia tengut guàrdia al quarter on fa el servei militar i ho va notar sobre el "tatami" i encara que va fer tot quan podia l'adversari va saber aprofitar el cansament i els errors de n'Oliver i el va vèncer a la final.

II TROFEU INFANTIL CIUTAT DE LLUCMAJOR

I del Trofeu "Illes Balears" passam al "II Trofeu Ciutat de Lluçmajor" que tengué lloc al nostre poliesportiu Municipal el passat 22 de desembre amb l'assistència de les primeres autoritats i un bon nombre d'aficionats que omplien quasi bé les grades.

Abans de començar, hi hagué una demostració de Jiu-Jitsu a càrrec del Cinturó Negre i professor de l'escola local Jeroni Matamalas que es va defensar dels adversaris que portaven diferents armes posant de relleu tot un bon saber d'aquesta bella Art Marcial.

Seguidament va comen-



çar la competició amb la participació de més d'un centenar d'al.lots de 6 a 14 anys dividits en tres grups: A, de 6 a 8; B, de 9 a 11 anys i C, de 12 a 14 anys. Aquestes tres categories estaven dividides per diferents pesos. Tots de 18 clubs de les distintes Illes Balears.

L'norabaixa esdevengué llarg però no mancat d'interès i els espectadors poguérem veure finalment com els nostres representants, tots del club Dojo-Kodokan de Lluçmajor aconseguiren 4 medalles d'or, 1 de plata i 3 de bronze.

OR: Joan Salcedo, Cristòfol Avila, Joan P. Jaume i Francesc Garcia.

PLATA: Bernadí Jaume.

BRONZE: Joan M. Garcia, Josep Linares i Gabriel Garcias.

Per equips, la classificació va ser la següent:

1r.-Dojo-Kodokan (Palma), 34 punts.

2n.-Kamajura (Eivissa), 27 punts.

3r.-Dojo-Kodokan (LLucmajor), 26 punts.



MORI EL CAMPIO TONI FERRER

Víctima d'un accident de circulació ha mort Toni Ferrer Juan, quan anava a complir 24 anys. Era l'actual campió d'Espanya i de Balears de vela, classe FINN. Toni Ferrer, preolímpic a les passades olimpíades, estava en les màximes condicions d'acudir a les properes de Seul. Són innumbrables els triomfs obtinguts pel campió en l'esport de la vela i sempre defensant amb gallardia i capacitat el Club Nàutic de

S'Arenal, ubicat dins la zona llucmajorera.

De jove ja havia destacat en la classe "optimist" i després passà a FINN. Actualment era el cap dels monitors de l'operació "L'escola a la mar", campanya que es realitza a les aigües arenaleres sota el patrocini del Consell Insular de Mallorca i la coordinació del Club Nàutic de S'Arenal.

Descansi en pau.

T. Sbert



CAIXA DE BALEARS "SA NOSTRA"

Gràcies un any més,
per la vostra confiança
Feliç 1985!

Entre noltros

NAIXEMENTS 8

- Maria Gloria Tomàs Castillo, filla de Bernat i Maria-Gloria dia 14/11
- Guillem Amer Mulet, fill d'Esteve i Antònia dia 24/11
- Maria Pérez del Rio, filla de Pere i Maria de los Llanos dia 10/12
- David Alcolea Amengual, fill de Tomàs i Aina-Maria dia 11/12
- Maria Capellà Sastre, filla de Joan i Francisca dia 22/11
- Damià Oliver Pallicer, fill de Joan i Immaculada-Concepció dia 5/12
- Elisabet Mir Deyà, filla de Francesc-Bernardí i Francisca dia 20/12
- Erika González Izquierdo, filla de Miquel i Joana dia 22/12

MATRIMONIS 3

- Josep Hidalgo Cobos i Francisca Roldan Garrido es casaren a l'Església Parroquial de Lluçmajor dia 25/11
- Josep Escandell Vela i Pedrona Pocoví Vidal es casaren a l'Església Parroquial de Lluçmajor dia 24/11
- Jaume Tarre Gimeno i Carme Parri Wolhland es casaren a l'Església Parroquial de S'Arenal dia 8/12

DEFUNCIONS 11

- Josep Julià Jaume morí dia 2/12 als 56 anys
- Antònia -Aina Adrover Noguera morí dia 8/12 als 61 anys
- Miquel Munar Amer morí dia 11/12 als 63 anys
- Joan Garau Monserrat morí dia 13/12 als 81 anys.
- Cristòfol Barceló morí dia 17/12 als 87 anys.
- Joana Aina Mut morí dia 19/12 als 85 anys.
- Maria-Custòdia Vela Pelaez morí dia 19/12 als 64 anys.
- Arnau Matas Tomàs morí dia 20/12 als 77 anys
- Assumpció Fernández Ruiz morí dia 20/12 als 83 anys.
- Pere Clar Monserrat morí dia 24/12 als 87 anys.
- Magdalena Roig Amengual morí dia 26/12 als 69 anys.



La Palmera
es fasser

Historiador Terrasa, 37
Teléfono 66 04 69
LLUCHMAYOR - Mallorca

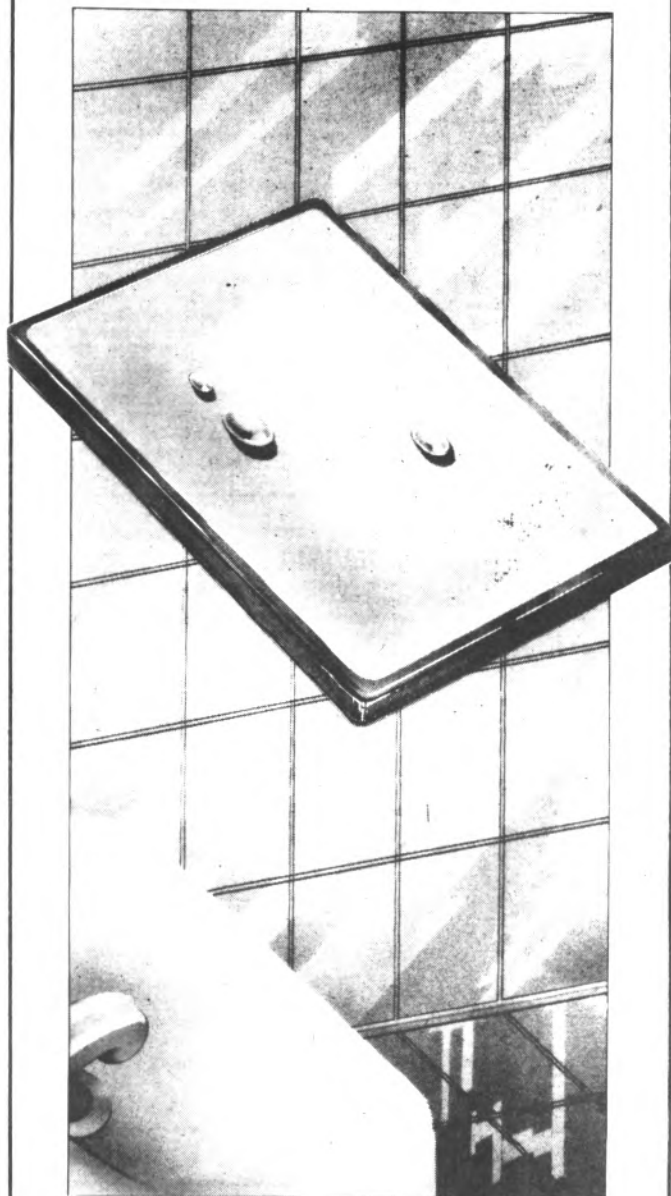


Cristaleria Lluçmajor

Envidrat d'obres - Miralls - Vidres de Color - Decorats -
Vidres en general

Ronda Migjorn, 105 - Teléf. 66 14 93 - LLUCMAJOR (Mallorca)

*Armonia y Calidad
a su "Servicio."*



Lisa y llanamente.

PREFAMA

Materiales de Construcción

Exposición en Palma:
C/ Archiduque Luis Salvador, 84
T. 25 16 31 - 29 29 97

Almacén:
Gran Vía Asima, Manzana 17, Solar 14
Polígono Son Castello, (La Victoria)
T. 29 40 04

Lluçmajor:
C/ Pedro Roig, 29
T. 66 01 50 - 66 01 54

Arenal:
Carretera Militar, 522
T. 26 22 38

Cala d'Or:
Auda, Bienvenidos 17
Tel. 65 77 32

Sopa de lletres

N K H F M E L T E B
 A T A L O C O H C M
 T U O L N V C D R N
 I T E R L J G V S E
 N B V C R L O M T U
 E R D S U O U J E L
 S I B I L L A R B E
 Q R D E L O B Q U S
 F H T R M R D F G H
 V I L L A N C E T S

Deu elements típics
 d'aquestes Festes de Nadal.

ENDEVINALLA

Quin arbre en el món hi ha i dalt sa fulla sustenta
 que té sa llenya dolenta fruita bona per menjar

SOLUCIONS del no. anterior

Sopa de lletres

C O R T U R A J U P
 G A D R R F H O I R
 P U R U I L I R C I
 T F D R O R R U G M
 B A R B E R E H B E
 M G B Y D R K P R R
 T U R O Y N E S A J
 H N B V C X Z L O P
 B O M B E R T R O P
 J N R E T R A C K V

Dotze paraules en -r no
 pronunciada a les Balears.

Endevinalla
 Es ruc de Bendinat ha tor-
 nat ASE

JOIERIA - RELLOTGERIA
COMPOSTURES
Olegario
TROFEUS I GRAVATS
ART. REGAL
 Born, 7 Tel. 66 02 75



PES FORAT DES MOIX

Pentura és que s'Ajuntament té una certa mania a aquest tros de carrer de Sa Ronda de Ponent, devora es carrer d'es cementeri, perquè és s'únic carrer que no ha asfaltat, i aixó que es cotxo d'es morts hi passa moltes vegades, entre clots i sotracs.

 **ISLEÑA DE MOTORES, S. A.**
 Concesionario Oficial

COLABORADOR

TALLERS LLUCMAJOR

 **REPARACIONS EN GENERAL**
PLANXISTERIA I PINTURA

Ronda de Ponent, s/n.
 Tel. 66 12 67 **LLUCMAJOR**

SA FILOA

C/ MELIÀ, 3 LLUCMAJOR

SENYORS VEÏNATS DE LLUCMAJOR

LA INMOBILIARA LLORENÇ MUNAR, es complau a oferir-vos els seus serveis i al mateix temps a notificar-vos que si desitjau **VENDRE O COMPRAR**: Plantes baixes, pisos, finque rústiques, solars, locals, xalets, etc. cridau al nostre **TELEFON: 60 09 72** i els atendrem gustosament.

ELS SALUDA

INMOBILIARIA MUNAR

Avd. Antoni Maura, 29

Telèfon 60 09 72

PONT D'INCA



**PEUGEOT
TALBOT**

**TALLERES
MARINA**

**AGENTE
OFICIAL**



Joan Ramon Clar
Mestre de taller
Carrer Marina, 104
Tel. 66 05 21
LLUCMAJOR

Ca'n Pau Salvà

*ELECTRODOMESTICS

*INSTAL·LACIONS

*REPARACIONS

*TALLER DE SERVEI PROPÍ

ESTABLIMENT

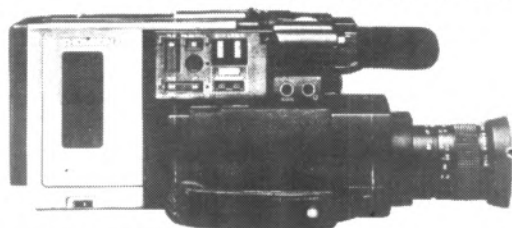


S.C.L.

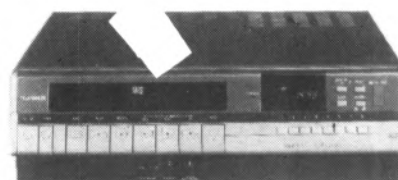
M
O
L
T
S

D'
A
N
Y
S

VEGILES
NOSTRES OFERTES
VIDEOS, CAMERES I TELEVISORS



DISTRIBUIDOR: PHIPS, TELEFUNKEN, THOMSON,
SANYO, SONY, SHARP, BLAUPUNKT, AKAI,
EMERSON.



*BOTIGA: C/. Bisbe Taixaquet, 24`

*TALLER: C/. Weyler, 1
Tel. 66 01 04 - 66 02 55
LLUCMAJOR

PODEU PAGAR FINS ALS 3 ANYS



FORN Ca'n Paco

"MAGDALENES

100 grs. de mantega
100 grs. de pasta de pa
125 grs. de sucre
150 grs. d'ous
125 grs. de farina de força
1 paquet de canari o Royal
Un poc de vànilla
Un poc de llimona ratllada

COMPRI ALS PETITS
ESTABLIMENTS. TENDRA
UN TRACTE DIRECTE I
UN AMBIENT FAMILIAR

Feim barres de pa especials per a torrades. Faci
l'encàrrec amb antel·lació.

LLUCMAJOR
C/. Major, 79 - Telèf. 66 09 45

Ca'n Paco II
C/. Cardenal Rosell, 48 - Tel. 66 12 52